

Warszawa, dnia 8 czerwca 2018 r.

Poz. 1111

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia 29 maja 2018 r.

w sprawie szczegółowych warunków technicznych i organizacyjnych dla firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, i banków powierniczych²⁾

Na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2017 r. poz. 1768, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki techniczne i organizacyjne wymagane do prowadzenia działalności przez firmę inwestycyjną i bank, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, zwanej dalej „ustawą”, oraz do prowadzenia rachunków papierów wartościowych, rachunków derywatów i rachunków zbiorczych przez bank powierniczy, w tym:

- 1) sposób i szczegółowe warunki przechowywania, rejestrowania i zabezpieczania instrumentów finansowych oraz środków pieniężnych klientów, w tym szczegółowe warunki wykorzystywania instrumentów finansowych i środków pieniężnych klientów, w szczególności dla celów zabezpieczenia, oraz kategorie podmiotów, w których mogą być depozytowane środki pieniężne klientów;
- 2) szczegółowe kryteria w zakresie spełniania przez osoby, o których mowa w art. 82a ust. 1 ustawy, wymogu posiadania odpowiedniej wiedzy i kompetencji;

---

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. poz. 92).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie:

1) w zakresie swojej regulacji wdraża:

- dyrektywę delegowaną Komisji (UE) 2017/593 z dnia 7 kwietnia 2016 r. uzupełniającą dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do zabezpieczenia instrumentów finansowych i środków pieniężnych należących do klientów, zobowiązań w zakresie zarządzania produktami oraz zasad mających zastosowanie do oferowania lub przyjmowania wynagrodzeń, prowizji bądź innych korzyści pieniężnych lub niepieniężnych (Dz. Urz. UE L 87 z 31.03.2017, str. 500),
- dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniającą dyrektywę 2002/87/WE i uchylającą dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz. Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 338, Dz. Urz. UE L 208 z 02.08.2013, str. 73, Dz. Urz. UE L 60 z 28.02.2014, str. 34, Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 190, Dz. Urz. UE L 337 z 23.12.2015, str. 35, Dz. Urz. UE L 20 z 25.01.2017, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 29 z 03.02.2017, str. 1);

2) służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylającego dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 171 z 29.06.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 175 z 30.06.2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 287 z 21.10.2016, str. 320).

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 2486 i 2491 oraz z 2018 r. poz. 106, 138, 650, 685, 723 i 771.

- 3) szczegółowe kryteria w zakresie spełniania przez członków zarządu i rady nadzorczej wymogu posiadania nieposzlakowanej opinii, wiedzy, kompetencji i doświadczenia, o których mowa w art. 103 ust. 1a ustawy, oraz szczegółowe kryteria stosowane przy określaniu liczby funkcji, jakie mogą być pełnione jednocześnie zgodnie z art. 103 ust. 1c ustawy;
- 4) szczegółowe kryteria w zakresie spełniania przez osoby, o których mowa w art. 3 pkt 3–15 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 604/2014 z dnia 4 marca 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych w odniesieniu do kryteriów jakościowych i właściwych kryteriów ilościowych ustalania kategorii pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji (Dz. Urz. UE L 167 z 06.06.2014, str. 30, z późn. zm.⁴⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 604/2014”, wymogu posiadania odpowiedniej wiedzy, kompetencji i doświadczenia;
- 5) szczegółowe kryteria w zakresie spełniania przez osoby wchodzące w skład władz jednostki organizacyjnej banku prowadzącego działalność maklerską, o której mowa w art. 111 ust. 2 pkt 1 ustawy, wymogu posiadania nieposzlakowanej opinii, wiedzy, kompetencji i doświadczenia, o których mowa w art. 111 ust. 6a ustawy;
- 6) szczegółowe kryteria w zakresie spełniania przez osoby wchodzące w skład władz oddziału zagranicznej osoby prawnej z siedzibą na terytorium państwa innego niż państwo członkowskie, o którym mowa w art. 115 ust. 1 ustawy, wymogu posiadania nieposzlakowanej opinii, wiedzy, kompetencji i doświadczenia, o których mowa w art. 115 ust. 5 ustawy;
- 7) tryb i warunki postępowania przy dokonywaniu oceny oraz weryfikacji spełniania przez osoby, o których mowa w pkt 2–6, wymogu posiadania odpowiedniej wiedzy, kompetencji, nieposzlakowanej opinii i doświadczenia oraz tryb i warunki postępowania w zakresie utrzymywania i doskonalenia wiedzy i kompetencji tych osób oraz osób, o których mowa w art. 82a ust. 2 ustawy;
- 8) tryb i warunki postępowania przy dokonywaniu oceny oraz weryfikacji spełniania kryteriów stosowanych przy określaniu liczby funkcji, jakie mogą być pełnione jednocześnie zgodnie z art. 103 ust. 1c ustawy;
- 9) procedury anonimowego zgłaszania naruszeń, o których mowa w art. 83a ust. 1a ustawy;
- 10) sposób i szczególne warunki rejestrowania zawieranych transakcji oraz przechowywania i archiwizacji dokumentów i innych nośników informacji sporządzanych w związku z prowadzeniem działalności.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) rozporządzeniu 596/2014 – rozumie się przez to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylające dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 1, z późn. zm.⁵⁾);
- 2) transakcji finansowanej z użyciem papierów wartościowych – rozumie się przez to transakcję, o której mowa w art. 3 pkt 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2365 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie przejrzystości transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ponownego wykorzystania oraz zmiany rozporządzenia (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 337 z 23.12.2015, str. 1);
- 3) Komisji – rozumie się przez to Komisję Nadzoru Finansowego;
- 4) biurze maklerskim – rozumie się przez to oddział lub inną jednostkę banku prowadzącego działalność maklerską działającą na zasadach oddziału, wyodrębnioną organizacyjnie, w ramach której bank prowadzi tę działalność;
- 5) wyodrębnionej jednostce banku – rozumie się przez to niebędącą biurem maklerskim wydzieloną organizacyjnie jednostkę banku prowadzącą działalność maklerską;
- 6) punktach przyjmowania zleceń – rozumie się przez to punkty banku prowadzącego działalność maklerską, w których są wykonywane czynności przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych w ramach działalności, o której mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1 ustawy;
- 7) punkcie obsługi klientów – rozumie się przez to inną niż punkt przyjmowania zleceń jednostkę organizacyjną firmy inwestycyjnej, w której jest dokonywana bieżąca obsługa klientów tej firmy inwestycyjnej, obejmująca także przyjmowanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych;

⁴⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 144 z 01.06.2016, str. 21.

⁵⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 171 z 29.06.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 175 z 30.06.2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 287 z 21.10.2016, str. 320.

- 8) rekomendacji – rozumie się przez to rekomendację inwestycyjną, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 35 rozporządzenia 596/2014;
- 9) wykonywaniu zleceń – rozumie się przez to wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, o którym mowa w art. 73 ust. 1 ustawy;
- 10) kliencie – rozumie się przez to:
  - a) osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która zawarła z firmą inwestycyjną lub z bankiem, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy, umowę o świadczenie usług maklerskich lub z bankiem powierniczym umowę o prowadzenie rachunku papierów wartościowych lub rachunku derywatów,
  - b) podmiot, o którym mowa w art. 8a ust. 2 ustawy, który zawarł z firmą inwestycyjną albo z bankiem powierniczym umowę o prowadzenie rachunku zbiorczego – w zakresie praw i obowiązków wynikających z umowy o prowadzenie tego rachunku;
- 11) rachunku – rozumie się przez to:
  - a) rachunek papierów wartościowych, w tym rachunek, na którym zapisywane są papiery wartościowe, o których mowa w art. 5a ust. 1 lub 2 ustawy, a także rachunek, na którym zapisywane są niebędące papierami wartościowymi lub instrumentami pochodnymi instrumenty finansowe dopuszczone do obrotu zorganizowanego,
  - b) rachunek derywatów,
  - c) rachunek zbiorczy;
- 12) rachunku pieniężnym – rozumie się przez to rachunek prowadzony przez firmę inwestycyjną, na którym rejestrowane są środki pieniężne powierzone przez klienta, służący dokonywaniu rozliczeń w następstwie czynności mających za przedmiot instrumenty finansowe lub związanych z prawami wynikającymi z instrumentów finansowych zapisanych w prowadzonych przez firmę inwestycyjną rachunkach, rejestrach lub ewidencjach;
- 13) ewidencji – rozumie się przez to system zapisów elektronicznych odzwierciedlający stan posiadania przez klienta instrumentów rynku niepublicznego, udokumentowany przez klienta w sposób określony w przepisach rozporządzenia;
- 14) rejestrze operacyjnym – rozumie się przez to rejestr instrumentów finansowych i praw do otrzymania instrumentów finansowych, które mogą być przedmiotem zlecenia sprzedaży przyjętego do wykonania przez firmę inwestycyjną przed otwarciem rejestru sesji, przy czym liczba instrumentów finansowych i praw do otrzymania instrumentów finansowych w rejestrze operacyjnym jest równa sumie liczby:
  - a) instrumentów finansowych zapisanych na rachunku, z wyłączeniem instrumentów finansowych, które były przedmiotem zawartych transakcji, lecz których rozrachunek nie został jeszcze przeprowadzony, i pozostają nadal zapisane na rachunku, oraz
  - b) praw do otrzymania instrumentów finansowych;
- 15) rejestrze sesji – rozumie się przez to:
  - a) rejestr instrumentów finansowych i praw do otrzymania instrumentów finansowych, obejmujący liczbę praw i instrumentów zewidencjonowanych w rejestrze operacyjnym lub w innym rejestrze o podobnym charakterze:
    - pomniejszaną o liczbę instrumentów finansowych i praw do ich otrzymania, które były przedmiotem zawartej na danej sesji transakcji sprzedaży,
    - powiększaną o liczbę praw do otrzymania instrumentów finansowych, które były przedmiotem zawartej na danej sesji transakcji kupna, oraz
  - b) wykaz środków pieniężnych, obejmujący sumę niezablokowanych środków pieniężnych zdeponowanych na rachunku pieniężnym powiększaną o środki pieniężne, które będą uzyskane w wyniku zawartych na danej sesji transakcji sprzedaży instrumentów finansowych, spełniających warunki określone w art. 7 ust. 5 ustawy, i pomniejszane o środki pieniężne, które będą przeznaczone na opłacenie transakcji kupna instrumentów finansowych, zawartych na tej sesji;
- 16) zagranicznych instrumentach finansowych – rozumie się przez to instrumenty finansowe niedopuszczone do obrotu w działającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej systemie obrotu instrumentami finansowymi, które są dopuszczone do obrotu na zagranicznym rynku regulowanym lub są dopuszczone do obrotu w prowadzonym na terytorium państwa niebędącego państwem członkowskim systemie obrotu instrumentami finansowymi, działającym w sposób stały i zorganizowany na zasadach określonych przepisami tego państwa, jak również zapewniającym, że przy kojarzeniu ofert kupna lub sprzedaży tych instrumentów finansowych inwestorzy mają równy i powszechny dostęp do informacji rynkowej w tym samym czasie oraz że zachowane są jednakowe warunki nabywania i zbywania tych instrumentów finansowych;

- 17) instrumentach rynku niepublicznego – rozumie się przez to niedopuszczone do obrotu zorganizowanego ani do obrotu na zagranicznym rynku regulowanym, oraz niezdematerializowane na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 pkt 1 ustawy, instrumenty finansowe, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. a i b ustawy;
- 18) rachunku instrumentów rynku niepublicznego – rozumie się przez to rachunek, na którym zapisywane są instrumenty rynku niepublicznego, z wyłączeniem papierów wartościowych, o których mowa w art. 5a ust. 1 i 2 ustawy, pozwalający na identyfikację osób, którym przysługują prawa z danych instrumentów;
- 19) właściwej izbie rozrachunkowej – rozumie się przez to odpowiednio:
  - a) Krajowy Depozyt oraz spółkę, której Krajowy Depozyt powierzył wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 6 ustawy,
  - b) izbę rozrachunkową,
  - c) centralny depozyt papierów wartościowych, centralny depozyt papierów wartościowych z państwa trzeciego oraz oddział centralnego depozytu papierów wartościowych, o których mowa odpowiednio w art. 2 pkt 1, 2 i 25 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 909/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie usprawnienia rozrachunku papierów wartościowych w Unii Europejskiej i w sprawie centralnych depozytów papierów wartościowych, zmieniającego dyrektywy 98/26/WE i 2014/65/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 236/2012 (Dz. Urz. UE L 257 z 28.08.2014, str. 1, z późn. zm.⁶⁾);
- 20) sprzedaży krzyżowej – rozumie się przez to sprzedaż krzyżową, o której mowa w § 2 pkt 14 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz banków powierniczych (Dz. U. poz. 1112).

Rozdział 2

Przechowywanie, rejestrowanie i zabezpieczanie instrumentów finansowych oraz prowadzenie rachunków pieniężnych

§ 3. 1. Firma inwestycyjna świadcząca usługi przechowywania lub rejestrowania instrumentów finansowych oraz prowadzenia rachunków pieniężnych jest obowiązana do:

- 1) przechowywania lub rejestrowania aktywów klienta w taki sposób, aby możliwe było w każdej chwili wyodrębnienie aktywów przechowywanych na rzecz jednego klienta od aktywów innego klienta oraz od aktywów własnych firmy inwestycyjnej;
- 2) świadczenia tych usług w sposób rzetelny;
- 3) regularnego sprawdzania stanu prowadzonych przez firmę inwestycyjną rachunków lub ewidencji, lub rejestrów z rachunkami, ewidencjami i rejestrami prowadzonymi przez podmiot przechowujący aktywa na zlecenie firmy inwestycyjnej;
- 4) podejmowania działań niezbędnych dla zapewnienia, że posiadane przez firmę inwestycyjną dane dotyczące rodzaju i liczby instrumentów finansowych oraz wysokości środków pieniężnych należących do klienta są rzetelne, dokładne i zgodne ze stanem faktycznym;
- 5) powierzania instrumentów finansowych lub środków pieniężnych klienta do przechowywania przez inny podmiot wyłącznie pod warunkiem, że podmiot ten zapewnia przechowywanie lub rejestrowanie tych aktywów odrębnie od aktywów firmy inwestycyjnej oraz odrębnie od aktywów tego podmiotu.

2. W przypadku gdy ze względu na przepisy prawa obowiązującego w państwie, na którego terytorium miałyby być przechowywane lub rejestrowane instrumenty finansowe lub środki pieniężne klienta, nie jest możliwe spełnienie przez firmę inwestycyjną wymogu, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, firma inwestycyjna informuje o tym klienta. Powierzenie instrumentów finansowych lub środków pieniężnych klienta do przechowywania przez podmiot działający na terytorium tego państwa jest możliwe pod warunkiem wyrażenia przez klienta zgody na takie powierzenie.

3. Firma inwestycyjna może powierzyć przechowywanie instrumentów finansowych klienta innemu podmiotowi. Firma inwestycyjna, dokonując wyboru podmiotu, któremu powierzone będzie przechowywanie instrumentów finansowych klientów, powinna kierować się należyłą starannością, w szczególności biorąc pod uwagę:

- 1) posiadaną wiedzę specjalistyczną i doświadczenie gwarantujące bezpieczeństwo przechowywanych instrumentów finansowych;

---

⁶⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 175 z 30.06.2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 349 z 21.12.2016, str. 8.

- 2) spełnianie wszelkich wymogów niezbędnych dla przechowywania instrumentów finansowych, w tym w szczególności posiadanie stosownych zezwoleń lub zgód wymaganych zgodnie z przepisami prawa państwa, w którym przechowywane mają być instrumenty finansowe;
- 3) opinię, jaką podmiot posiada na rynku, na którym świadczy usługi;
- 4) możliwość zapewnienia sprawowania przez firmę inwestycyjną okresowej kontroli czynności związanych z przechowywaniem instrumentów finansowych klienta firmy inwestycyjnej oraz wykorzystywanych w tym celu systemów, urządzeń i procedur.

4. Firma inwestycyjna może powierzyć przechowywanie instrumentów finansowych klienta innemu podmiotowi, pod warunkiem że podmiot ten prowadzi działalność w państwie, którego prawo reguluje działalność polegającą na przechowywaniu na cudzy rachunek instrumentów finansowych, a podmiot ten podlega w tym zakresie nadzorowi właściwego organu nadzoru.

5. Przepisu ust. 4 nie stosuje się, jeżeli:

- 1) powierzenie instrumentu finansowego do przechowywania jest niezbędne ze względu na charakter tego instrumentu finansowego lub usługi inwestycyjnej z nim związanej albo
- 2) instrument finansowy powierzany do przechowywania należy do klienta profesjonalnego i powierzenie następuje na pisemny wniosek tego klienta.

6. Przepisy ust. 4 i 5 stosuje się również do przekazywania przez podmiot, o którym mowa w ust. 4, któremu firma inwestycyjna powierzyła przechowywanie instrumentów finansowych klienta, jakichkolwiek funkcji związanych z przechowywaniem instrumentów finansowych innemu podmiotowi.

7. Firma inwestycyjna powierzająca instrumenty finansowe należące do klienta do przechowywania przez podmiot, o którym mowa w ust. 3, jest obowiązana sprawować okresową kontrolę czynności związanych z przechowywaniem instrumentów finansowych klienta firmy inwestycyjnej oraz wykorzystywanych w tym celu systemów, urządzeń i procedur.

§ 4. 1. W przypadku gdy firma inwestycyjna jest zobowiązana na mocy prawa obowiązującego w państwie innym niż państwo członkowskie, w którym są przechowywane środki pieniężne lub instrumenty finansowe klienta, do zawarcia umowy ustanawiającej zabezpieczenie, zastaw lub inne prawo o podobnym charakterze na instrumentach finansowych lub środkach pieniężnych klienta, firma inwestycyjna informuje klienta, że na mocy prawa obowiązującego w państwie trzecim, w którym są przechowywane środki pieniężne lub instrumenty finansowe tego klienta, jest wymagane ustanowienie takiego zabezpieczenia, zastawu lub innego prawa o podobnym charakterze, oraz wskazuje temu klientowi zagrożenia związane z zawarciem takiej umowy.

2. Zawarcie przez firmę inwestycyjną umowy, o której mowa w ust. 1, wymaga uprzedniej zmiany umowy o świadczenie usług maklerskich zawartej z klientem oraz dokonania odpowiednich zapisów w księgach rachunkowych firmy inwestycyjnej.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio, w przypadku gdy firma inwestycyjna została poinformowana o ustanowieniu zabezpieczenia, zastawu, lub jakimkolwiek innym zdarzeniu umożliwiającym osobie trzeciej dysponowanie instrumentami finansowymi lub środkami pieniężnymi klienta w celu dochodzenia lub zaspokojenia roszczeń niemających związku z klientem ani ze świadczeniem usług na rzecz klienta.

§ 5. 1. Firma inwestycyjna przechowuje i rejestruje instrumenty finansowe oraz prowadzi rachunki pieniężne w sposób zapewniający podmiotom, o których mowa w art. 73 ust. 5 pkt 1–3 ustawy, łatwy dostęp do informacji dotyczących instrumentów finansowych i środków pieniężnych klientów przez:

- 1) przekazywanie informacji objętych ich żądaniem w wyznaczonym przez nich terminie lub niezwłocznie w przypadku braku wskazania terminu;
- 2) umożliwienie im sprawnego wykonywania czynności kontrolnych;
- 3) wykonywanie działań, o których mowa w pkt 1 i 2, również w przypadku, gdy dotyczą one czynności powierzonych lub dotyczą instrumentów finansowych lub środków pieniężnych zdeponowanych w podmiocie trzecim.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, obejmują:

- 1) rachunki i rejestry, które umożliwiają łatwe określenie salda środków pieniężnych i instrumentów finansowych w odniesieniu do każdego klienta;
- 2) w przypadkach, w których środki pieniężne klientów są przechowywane przez firmy inwestycyjne zgodnie z § 3 i § 10 – szczegółowe dane dotyczące rachunków, na których zapisane są środki pieniężne klientów, oraz szczegółowe dane dotyczące umów z podmiotami przechowującymi środki pieniężne klientów;

- 3) w przypadkach, w których instrumenty finansowe są przechowywane przez firmy inwestycyjne zgodnie z § 3 – szczególne dane dotyczące rachunków, na których zapisane są instrumenty finansowe, oraz szczególne dane dotyczące umów z firmami inwestycyjnymi, a także szczególne dane dotyczące umów z podmiotami przechowującymi instrumenty finansowe klientów;
- 4) szczególne informacje dotyczące osób trzecich wykonujących zlecone przez firmę inwestycyjną zadania w odniesieniu do instrumentów finansowych lub środków pieniężnych klientów oraz szczególne informacje dotyczące tych zleconych zadań;
- 5) informacje o osobach w firmie inwestycyjnej zaangażowanych w procesy związane z prowadzeniem rachunków i rejestrów, na których zapisywane są instrumenty finansowe lub środki pieniężne klientów, w tym o osobach odpowiedzialnych za nadzór nad spełnianiem przez firmę wymogów związanych z zabezpieczeniem aktywów klientów;
- 6) umowy istotne dla ustalenia prawa własności klienta do aktywów.

§ 6. 1. Firma inwestycyjna świadcząca usługi przechowywania lub rejestrowania instrumentów finansowych nie może wykorzystywać na własny rachunek lub na rachunek podmiotu trzeciego instrumentów finansowych należących do klienta lub uprawnionego z instrumentów finansowych zapisanych na rachunku zbiorczym.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy wykorzystanie przez firmę inwestycyjną instrumentów finansowych należących do klienta lub uprawnionego z instrumentów finansowych zapisanych na rachunku zbiorczym następuje w związku z zawarciem przez firmę inwestycyjną transakcji finansowanej z użyciem papierów wartościowych, pod warunkiem że:

- 1) klient lub uprawniony z instrumentów finansowych zapisanych na rachunku zbiorczym udzielił pisemnej zgody na wykorzystanie należących do niego instrumentów finansowych na określonych warunkach;
- 2) wykorzystanie instrumentów finansowych odbywa się zgodnie z warunkami, na jakie klient wyraził zgodę.

3. Firma inwestycyjna, pomimo spełnienia warunków, o których mowa w ust. 2, nie może wykorzystywać na własny rachunek ani na rachunek podmiotu trzeciego instrumentów finansowych należących do klienta, jeżeli są one przechowywane na rachunku, na którym zbiorczo przechowywane są instrumenty finansowe, chyba że:

- 1) wszyscy klienci, których instrumenty finansowe są rejestrowane na tym rachunku, wyrazili uprzednio w sposób, o którym mowa w ust. 2, zgodę na wykorzystanie przez firmę inwestycyjną należących do nich instrumentów finansowych lub
- 2) firma inwestycyjna stosuje mechanizmy i procedury zapewniające, że wykorzystywane są wyłącznie należące do klientów instrumenty finansowe przechowywane na tym rachunku, którzy wyrazili uprzednio w sposób, o którym mowa w ust. 2, zgodę na wykorzystanie przez firmę inwestycyjną należących do nich instrumentów finansowych.

4. Przepisu ust. 1 nie stosuje się także w przypadku, gdy wykonanie zlecenia klienta wymaga ustanowienia przez firmę inwestycyjną zabezpieczenia na instrumentach finansowych.

5. Firma inwestycyjna wykorzystująca instrumenty finansowe należące do jej klientów rejestruje informacje obejmujące niezbędne dane klientów i uprawnionych z instrumentów finansowych zapisanych na rachunku zbiorczym, którzy wyrazili zgodę, o której mowa w ust. 2 i 3, oraz liczbę i rodzaj wykorzystywanych instrumentów finansowych należących do poszczególnych klientów.

6. Firma inwestycyjna, na rzecz której zostało ustanowione zabezpieczenie na instrumentach finansowych należących do klienta, rejestruje informacje obejmujące niezbędne dane klientów, którzy ustanowili zabezpieczenie zleceń, oraz liczbę i rodzaj instrumentów finansowych będących przedmiotem zabezpieczenia.

7. Firma inwestycyjna, na rzecz której zostało ustanowione zabezpieczenie na środkach pieniężnych lub instrumentach finansowych, w przypadku, o którym mowa w art. 73 ust. 5i ustawy, rejestruje informacje obejmujące niezbędne dane klientów, którzy ustanowili zabezpieczenia zleceń, oraz wysokość tego zabezpieczenia.

8. Firma inwestycyjna realizuje obowiązki, o których mowa w ust. 5–7, poprzez rejestrowanie informacji wyłącznie w zakresie danych klientów oraz uprawnionych z instrumentów finansowych zapisanych na rachunku zbiorczym, które są adekwatne, stosowne oraz niezbędne do celów, w których są przetwarzane.

9. Firma inwestycyjna podejmuje odpowiednie działania w odniesieniu do wszystkich klientów w celu zapewnienia, aby pożyczkobiorca instrumentów finansowych klienta przedstawił odpowiednie zabezpieczenie.

10. Firma inwestycyjna jest obowiązana do stałego monitorowania adekwatności zabezpieczenia, o którym mowa w ust. 9, oraz do podejmowania działań zapewniających, że wartość tego zabezpieczenia będzie co najmniej równa wartości instrumentów finansowych klienta.

11. Firma inwestycyjna podejmuje odpowiednie działania, aby zapobiec nieuprawnionemu wykorzystaniu instrumentów finansowych klientów na własny rachunek lub na rachunek innej osoby.

12. Działania, o których mowa w ust. 11, obejmują w szczególności:

- 1) zawieranie z klientami umów w celu zapewnienia posiadania przez klienta wystarczającego pokrycia złożonych zleceń na potrzeby rozrachunku transakcji, w tym umów pożyczek odpowiednich papierów wartościowych w imieniu klienta, lub zamknięcie pozycji;
- 2) bieżące monitorowanie przez firmę inwestycyjną jej prognozowanej zdolności do dostarczenia instrumentów finansowych w dniu rozrachunku i, jeżeli takie dostarczenie nie jest możliwe, wdrożenie środków naprawczych;
- 3) bieżące monitorowanie i żądanie niezwłocznego dostarczenia instrumentów finansowych w dniu rozliczenia lub później.

§ 7. 1. Firma inwestycyjna, która prowadzi dla klienta rachunek, otwiera dla tego klienta rejestr operacyjny. Firma inwestycyjna może również otworzyć dla klienta rejestr sesji.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy na rachunku mają być zapisywane instrumenty finansowe nabywane w wyniku transakcji, które nie spełniają warunków określonych w art. 7 ust. 5 ustawy.

3. Firma inwestycyjna dokonuje zapisów w rejestrze operacyjnym na podstawie:

- 1) dokumentów potwierdzających zawarcie transakcji w obrocie zorganizowanym, o których mowa w art. 7 ust. 5 pkt 1 i 2 ustawy, wystawionych przez spółkę prowadzącą rynek regulowany, podmiot prowadzący ASO lub inny podmiot, zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach;
- 2) dokumentów stanowiących podstawę dokonania zmian zapisów na rachunkach lub rachunkach pieniężnych określonych przez Krajowy Depozyt lub spółkę, której Krajowy Depozyt powierzył wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1 ustawy, centralny depozyt papierów wartościowych lub inny podmiot uprawniony do dokonywania rozrachunku;
- 3) dokumentów stanowiących na zagranicznym rynku regulowanym potwierdzenie zawarcia transakcji nabycia papierów wartościowych, o której mowa w art. 7 ust. 5 pkt 3 ustawy, oraz stanowiących potwierdzenie złożenia właściwej dyspozycji ich przeniesienia w celu dokonania zapisu na rachunku.

4. Firma inwestycyjna nie otwiera rachunku dla klienta, gdy nabywane instrumenty finansowe dopuszczone do obrotu zorganizowanego będą zapisywane na rachunku tego klienta prowadzonym przez inny podmiot.

5. Firma inwestycyjna, z zastrzeżeniem ust. 6–8, jest obowiązana do zapisywania na rachunkach instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu zorganizowanego, a także innych papierów wartościowych rejestrowanych w depozycie papierów wartościowych, zgodnie z zasadami określonymi przez podmiot, o którym mowa w ust. 3 pkt 2.

6. Firma inwestycyjna jest obowiązana do zapisywania na rachunkach derywatów instrumentów pochodnych dopuszczonych do obrotu zorganizowanego zgodnie z zasadami określonymi przez właściwy podmiot rozliczający, o którym mowa w art. 45b ust. 1 pkt 2 ustawy, lub inny podmiot uprawniony do dokonywania rozliczenia.

7. Firma inwestycyjna jest obowiązana do rejestrowania na rachunkach innych instrumentów finansowych niż określone w ust. 5 i 6, zgodnie z zasadami określonymi przez właściwą izbę rozrachunkową, jeśli instrumenty finansowe zostały zarejestrowane na kontach prowadzonych przez tę izbę.

8. W przypadku gdy firma inwestycyjna jest zobowiązana do uczestniczenia w rozliczaniu lub rozrachunku transakcji instrumentami finansowymi innymi niż określone w ust. 5–7, firma inwestycyjna jest obowiązana do rejestrowania:

- 1) instrumentów pochodnych – zgodnie z zasadami określonymi przez podmiot uprawniony do dokonywania rozliczenia;
- 2) innych instrumentów finansowych – zgodnie z zasadami określonymi przez podmiot uprawniony do dokonywania rozrachunku.

9. Na rachunku odrębnie są rejestrowane instrumenty finansowe:

- 1) służące jako zabezpieczenie wykonania zobowiązań:
  - a) wynikających z pożyczek instrumentów finansowych, udzielonych na podstawie odrębnych przepisów,
  - b) wynikających z pożyczek lub kredytów na nabycie instrumentów finansowych, udzielonych na podstawie odrębnych przepisów,
  - c) wynikających z instrumentów pochodnych dopuszczonych do obrotu zorganizowanego,
  - d) wynikających z praw majątkowych,
  - e) innych, określonych w przepisach rozporządzenia;

2) będące przedmiotem:

- a) blokady,
- b) zastawu,
- c) zabezpieczenia finansowego.

10. Instrumenty finansowe, o których mowa w ust. 9, mogą być rejestrowane łącznie dla wszystkich lub dla niektórych rodzajów zobowiązań wymienionych w ust. 9, pod warunkiem prowadzenia przez firmę inwestycyjną dokumentacji pozwalającej na określenie liczby instrumentów finansowych stanowiących zabezpieczenie dla poszczególnych rodzajów zobowiązań.

11. Przepis ust. 10 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy procedury właściwej izby rozrachunkowej wymagają łącznego rejestrowania instrumentów finansowych, o których mowa w ust. 9.

12. Firma inwestycyjna, która prowadzi ASO lub OTF, jest obowiązana do ustanowienia przejrzystych zasad niezwłocznego, rzetelnego, zupełnego i prawidłowego dokonywania zapisów instrumentów finansowych lub środków pieniężnych wynikających ze świadczenia usługi, o której mowa w art. 69 ust. 4 pkt 1 ustawy, na rzecz tych klientów.

§ 8. 1. Firma inwestycyjna dokonuje zapisów w rejestrze sesji na podstawie dokumentów, o których mowa w § 7 ust. 3 pkt 1 i 3.

2. Rejestr sesji jest otwierany przed rozpoczęciem sesji lub w czasie jej trwania.

3. Rejestr sesji jest prowadzony wyłącznie w celu sprawdzenia pokrycia zleceń, gdy obowiązek sprawdzenia przez firmę inwestycyjną pokrycia wynika z odrębnych przepisów lub warunków umowy, albo w celu sprawdzenia, czy klient nie przekroczył limitu maksymalnej wysokości należności firmy inwestycyjnej od klienta z tytułu transakcji zawartych w wyniku wykonania zleceń przy braku pełnego pokrycia wartości tych zleceń oraz kosztów ich wykonania.

4. Rejestr sesji jest zamykany z chwilą zakończenia sesji.

§ 9. 1. Na wniosek klienta, dla którego rachunek prowadzi inny podmiot niż firma inwestycyjna, z którą zawarł on umowę o wykonywanie zleceń lub umowę o wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia derywatów, jest możliwe prowadzenie rejestru sesji przez tę firmę inwestycyjną.

2. Początkowy zapis w rejestrze sesji jest dokonywany w wysokości uzgodnionej i potwierdzonej firmie inwestycyjnej przez podmiot prowadzący rachunek klienta.

§ 10. 1. Środki pieniężne klientów są deponowane odrębnie od środków pieniężnych firmy inwestycyjnej. Do sposobu rejestrowania środków pieniężnych na rachunku pieniężnym prowadzonym przez firmę inwestycyjną stosuje się odpowiednio § 7 ust. 9–11.

2. Środki pieniężne klientów mogą być deponowane w:

- 1) banku centralnym;
- 2) banku krajowym;
- 3) zagranicznej instytucji kredytowej;
- 4) banku zagranicznym;
- 5) uznanym funduszu rynku pieniężnego – pod warunkiem uzyskania zgody klienta.

3. Przez uznany fundusz rynku pieniężnego, o którym mowa w ust. 2 pkt 5, rozumie się fundusz rynku pieniężnego, o którym mowa w ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 56, z późn. zm.⁷⁾), oraz fundusz zagraniczny wpisany do rejestru funduszy zagranicznych, o którym mowa w art. 263 tej ustawy, spełniający łącznie następujące warunki:

- 1) jego nadrzędnym celem inwestycyjnym jest utrzymywanie nominalnej wartości netto aktywów funduszu (przed doliczeniem zysków) albo wartości kapitału początkowego uczestników wraz z zyskami,
- 2) inwestuje wyłącznie w wysokiej jakości instrumenty rynku pieniężnego o terminie realizacji praw nie dłuższym niż 397 dni lub o regularnej korekcie rentowności zgodnej z terminem realizacji praw oraz średnim ważonym terminem realizacji praw wynoszącym 60 dni lub inwestuje dodatkowo, lokując środki pieniężne w podmiotach, o których mowa w ust. 2 pkt 2, 3 lub 4, oraz
- 3) zapewnia możliwość odkupienia jednostek uczestnictwa lub umorzenia tytułów uczestnictwa tego funduszu nie później niż w dniu wyceny następującym po dniu, w którym zostało złożone zlecenie ich odkupienia.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 2491 oraz z 2018 r. poz. 106, 138, 650, 685, 771 i 1000.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 pkt 2–5, firma inwestycyjna deponuje środki pieniężne klienta w sposób:

- 1) gwarantujący prawa klientów do środków pieniężnych oraz
- 2) uniemożliwiający wykorzystanie środków pieniężnych klientów przez firmę inwestycyjną na własny rachunek.

5. W przypadku gdy firma inwestycyjna nie deponuje środków pieniężnych klientów w banku centralnym, przy wyborze podmiotu, w którym deponuje środki pieniężne klientów, firma inwestycyjna powinna kierować się należytą starannością, w szczególności mając na uwadze ochronę praw przysługujących klientom i potrzebę dywersyfikacji środków pieniężnych oraz biorąc pod uwagę poziom wiedzy specjalistycznej oraz opinię, jaką posiada dany podmiot, jak również system prawny i praktyki rynkowe związane z przechowywaniem środków pieniężnych klientów, które mogłyby mieć niekorzystny wpływ na prawo własności środków pieniężnych należących do klientów.

6. Firma inwestycyjna powinna dokonywać okresowej oceny podmiotu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2–5, w którym zdeponowane zostały środki pieniężne klienta tej firmy inwestycyjnej, oraz sposobu świadczenia usługi przez ten podmiot.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 5, firma inwestycyjna informuje klienta, że środki pieniężne ulokowane w uznanym funduszu rynku pieniężnego nie będą przechowywane zgodnie z wymogami dotyczącymi zabezpieczania środków pieniężnych klientów określonymi w niniejszym rozporządzeniu.

§ 11. 1. Zapisów na rachunkach dokonuje się na podstawie dowodów wystawionych zgodnie z zasadami określonymi przez podmiot, o którym mowa w § 7 ust. 3 pkt 2, a także na podstawie dowodów wystawianych przez firmę inwestycyjną w związku z obsługą zdarzeń prawnych skutkujących zmianami stanów na rachunkach, niepowodujących zmian na kontach depozytowych prowadzonych dla tej firmy inwestycyjnej w podmiocie, o którym mowa w § 7 ust. 3 pkt 2.

2. Zapisów na rachunkach derywatów dokonuje się na podstawie dowodów wystawionych zgodnie z zasadami określonymi przez podmiot rozliczający, o którym mowa w art. 45b ust. 1 pkt 2 ustawy, lub inny podmiot uprawniony do dokonywania rozliczeń.

3. Zapisów innych niż określone w ust. 1 i 2 dokonuje się:

- 1) na podstawie dowodów wystawionych zgodnie z zasadami określonymi przez podmiot uprawniony do dokonywania rozliczeń – w przypadku instrumentów pochodnych;
- 2) na podstawie dowodów wystawionych zgodnie z zasadami określonymi przez podmiot uprawniony do dokonywania rozrachunku – w przypadku instrumentów finansowych innych niż instrumenty pochodne.

4. Zapisów na rachunkach pieniężnych dokonuje się na podstawie prawidłowych i rzetelnych dowodów wystawianych zgodnie z zasadami określonymi przez podmiot, o którym mowa w § 7 ust. 3 pkt 2, podmiot rozliczający, o którym mowa w art. 45b ust. 1 pkt 2 ustawy, lub inny podmiot uprawniony do dokonywania rozliczeń.

§ 12. 1. Firma inwestycyjna prowadząca rachunki, na których są rejestrowane zagraniczne instrumenty finansowe, dokonuje zapisów na rachunkach na podstawie dowodów wystawionych przez podmiot wykonujący zlecenia nabycia lub zbycia instrumentów finansowych na zagranicznym rynku lub w systemie wykonywania zleceń w rozumieniu art. 64 ust. 1 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/565 z dnia 25 kwietnia 2016 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez firmy inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy (Dz. Urz. UE L 87 z 31.03.2017, str. 1, z późn. zm.⁸⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 2017/565”.

2. W umowie z podmiotem lub systemem, o którym mowa w ust. 1, firma inwestycyjna zobowiązuje ten podmiot lub system do niezwłocznego przekazywania rzetelnych dowodów będących podstawą do dokonania zapisów na rachunkach, na których są rejestrowane zagraniczne instrumenty finansowe.

3. Firma inwestycyjna jest zobowiązana przechowywać dokumenty stanowiące podstawę zapisów na rachunkach, na których są rejestrowane zagraniczne instrumenty finansowe.

§ 13. 1. Firma inwestycyjna, która świadczy usługi wykonywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów rynku niepublicznego, prowadzi dla klienta rachunek instrumentów rynku niepublicznego lub ewidencję.

2. Umowa o świadczenie usługi, o której mowa w ust. 1, powinna zobowiązywać klienta do informowania firmy inwestycyjnej o wszelkich zdarzeniach prawnych mających wpływ na istnienie i treść ewidencjonowanych przez nią praw i przedstawiania jej odpowiednich dokumentów, które potwierdzają ten stan zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

⁸⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 246 z 26.09.2017, str. 12 oraz Dz. Urz. UE L 329 z 13.12.2017, str. 4.

3. Zapisów na rachunkach instrumentów rynku niepublicznego dokonuje się na podstawie prawidłowych i rzetelnych dowodów ewidencyjnych, których minimalną zawartość określają zasady przyjęte w obrocie danymi instrumentami rynku niepublicznego.

4. Zapisów w ewidencji dokonuje się na podstawie dokumentów, o których mowa w ust. 2. Firma inwestycyjna jest obowiązana przechowywać kopie dokumentów stanowiących podstawę zapisów dokonywanych w ewidencji.

5. Do rachunków instrumentów rynku niepublicznego i ewidencji, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy § 7 ust. 5–7, w zakresie, w jakim na rachunkach instrumentów rynku niepublicznego lub w ewidencji zapisywane są instrumenty rynku niepublicznego, którymi obrót jest obsługiwany przez właściwą izbę rozrachunkową, oraz § 7 ust. 9 i 10.

6. Wskazany w ust. 1 obowiązek prowadzenia dla klienta rachunku instrumentów rynku niepublicznego lub ewidencji nie powstaje w przypadku świadczenia przez firmę inwestycyjną w sposób incydentalny usługi wykonywania zleceń nabywania lub zbywania tych instrumentów, o ile klient nie zażądał otwarcia rachunku instrumentów rynku niepublicznego lub ewidencji.

§ 14. 1. Firma inwestycyjna świadcząca usługi przechowywania i rejestrowania zmian stanu posiadania instrumentów finansowych jest obowiązana prowadzić rejestr przechowywanych instrumentów umożliwiający ewidencjonowanie zabezpieczeń ustanawianych na prawach z przechowywanych instrumentów finansowych.

2. Warunki i sposób prowadzenia rejestru, o którym mowa w ust. 1, określa umowa o przechowywanie i rejestrowanie zmian stanu posiadania instrumentów finansowych. Do umowy tej przepis § 13 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 15. 1. Firma inwestycyjna jest obowiązana do przeanalizowania i wykazania adekwatności zawieranych umów o ustanowienie zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 891), których przedmiotem są środki pieniężne lub instrumenty finansowe klientów profesjonalnych lub uprawnionych kontrahentów, biorąc pod uwagę związek między zobowiązaniem klienta profesjonalnego lub uprawnionego kontrahenta wobec firmy inwestycyjnej a aktywami takiego klienta lub kontrahenta stanowiącymi zabezpieczenie finansowe określone w tych umowach.

2. Przy dokonywaniu analizy, o której mowa w ust. 1, firma inwestycyjna uwzględnia wszystkie następujące czynniki:

- 1) czy wartość zobowiązania klienta profesjonalnego lub uprawnionego kontrahenta wobec firmy inwestycyjnej jest adekwatna do wartości zabezpieczenia finansowego będącego przedmiotem umowy, o której mowa w ust. 1, w tym czy prawdopodobieństwo powstania zobowiązania takiego klienta lub kontrahenta wobec firmy inwestycyjnej jest małe lub znikome,
- 2) czy kwota środków pieniężnych lub wartość instrumentów finansowych klienta profesjonalnego lub uprawnionego kontrahenta stanowiących zabezpieczenie finansowe określone w umowie, o której mowa w ust. 1, znacznie przekracza wartość zobowiązania takiego klienta lub kontrahenta lub jest nieograniczona w odniesieniu do istniejących lub przyszłych zobowiązań takiego klienta lub kontrahenta oraz
- 3) czy wszystkie instrumenty finansowe lub środki pieniężne klienta profesjonalnego lub uprawnionego kontrahenta stanowią zabezpieczenie określone w umowie, o której mowa w ust. 1, bez względu na rodzaj i wartość zobowiązań, jakie taki klient lub kontrahent posiada względem firmy inwestycyjnej.

3. Przy zawieraniu umów, o których mowa w ust. 1, firma inwestycyjna zwraca klientom profesjonalnym i uprawnionym kontrahentom szczególną uwagę na ryzyko i skutki zawarcia takich umów w odniesieniu do należących do nich instrumentów finansowych i środków pieniężnych.

§ 16. 1. Firma inwestycyjna wyznacza jedną osobę posiadającą wystarczającą wiedzę, doświadczenie i uprawnienia, która będzie odpowiedzialna za wypełnianie przez tę firmę inwestycyjną obowiązków dotyczących zabezpieczania instrumentów finansowych i środków pieniężnych klientów.

2. Firma inwestycyjna, wyznaczając osobę, o której mowa w ust. 1, określa, czy osoba ta:

- 1) będzie odpowiedzialna wyłącznie za czynności określone w ust. 1;
- 2) może oprócz czynności określonych w ust. 1 wykonywać inne dodatkowe czynności.

§ 17. 1. Przepisów niniejszego rozdziału dotyczących prowadzenia rejestru operacyjnego nie stosuje się do podmiotu prowadzącego rachunek papierów wartościowych albo rachunek zbiorczy na podstawie umowy, o której mowa w art. 121 ust. 1 ustawy.

2. W zakresie nieuregulowanym w przepisach niniejszego rozdziału do banku powierniczego stosuje się odpowiednio przepisy § 7 ust. 1–3, a w zakresie odnoszącym się do rejestru operacyjnego § 7 ust. 5 i 9–11, § 8, § 9 oraz § 11.

3. Przepisy § 3–6, § 10, § 13, § 14 i § 16 stosuje się do banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy, w zakresie, w jakim przechowywanie i rejestrowanie instrumentów finansowych pozostaje w związku ze świadczeniem usług, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1–7 ustawy.

4. Przepisy § 3–6, § 10 i § 16 stosuje się do banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy, w zakresie środków pieniężnych przechowywanych odrębnie wyłącznie w celu dokonywania rozliczeń w następstwie czynności mających za przedmiot instrumenty finansowe lub związanych z prawami wynikającymi z instrumentów finansowych zapisanych w prowadzonych przez bank, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy, rachunkach lub ewidencjach.

Rozdział 3

Warunki techniczne i organizacyjne prowadzenia działalności przez firmę inwestycyjną i bank, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy

§ 18. 1. Firma inwestycyjna opracowuje i wdraża regulamin ochrony przepływu informacji poufnych oraz stanowiących tajemnicę zawodową, określający szczegółowo rozwiązania wdrożone przez daną firmę inwestycyjną mające na celu:

- 1) uniemożliwianie osobom nieuprawnionym dostępu do informacji poufnych oraz stanowiących tajemnicę zawodową oraz
- 2) zapobieganie wykorzystywaniu przez osoby mające dostęp do informacji poufnych oraz stanowiących tajemnicę zawodową tych informacji w celach innych niż wykonywanie obowiązków wynikających ze sprawowanych funkcji lub zatrudnienia.

2. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, określa również zasady przepływu informacji w firmie inwestycyjnej, w tym zasady obiegu dokumentów.

§ 19. 1. Z zastrzeżeniem ust. 6, pomieszczenia, w których jest prowadzona działalność maklerska, zabezpiecza się przed niekontrolowanym dostępem osób nieuprawnionych.

2. Punkty obsługi klientów powinny posiadać urządzenia telekomunikacyjne umożliwiające stały i bezpośredni kontakt z centralą firmy inwestycyjnej.

3. Punkty obsługi klientów oznacza się w sposób umożliwiający ich identyfikację jako jednostek organizacyjnych danej firmy inwestycyjnej.

4. W przypadku gdy punkt obsługi klientów zostanie zlokalizowany na terenie banku lub innego podmiotu, powinien posiadać urządzenia i numery telekomunikacyjne identyfikowalne wyłącznie pod nazwą firmy inwestycyjnej lub biura maklerskiego w przypadku banku prowadzącego działalność maklerską.

5. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 4, punkt obsługi klientów nie posiada systemów informatycznych wydzielonych z systemów banku lub innego podmiotu, na którego terenie został zlokalizowany, systemy wykorzystywane przez punkt obsługi klientów zabezpiecza się przed nieuprawnionym dostępem.

6. Punkty przyjmowania zleceń zabezpiecza się w sposób uniemożliwiający niekontrolowany dostęp osób, które nie są zatrudnione w banku.

7. Bank, który prowadzi działalność maklerską w ramach wyodrębnionej jednostki banku, oraz biuro maklerskie, w zakresie, w jakim czynności przyjmowania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych są wykonywane przez pracowników banku niebędących pracownikami biura, odpowiednio oznaczają punkty przyjmowania zleceń.

8. Przepisów ust. 1–7 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej.

§ 20. 1. Bank powierniczy wykonuje czynności związane z prowadzeniem rachunków w wydzielonych pomieszczeniach zabezpieczonych przed niekontrolowanym dostępem osób nieuprawnionych.

2. Sposób organizacji działalności powierniczej powinien zapewniać ochronę informacji poufnych i stanowiących tajemnicę zawodową przed nieuprawnionym dostępem.

§ 21. 1. Systemy informatyczne firmy inwestycyjnej i wykorzystywane przez tę firmę inwestycyjną w prowadzonej działalności maklerskiej podsystemy informatyczne zabezpiecza się w taki sposób, aby uniemożliwić nieuprawniony dostęp do danych przetwarzanych przez te systemy i podsystemy.

2. Firma inwestycyjna stosuje zabezpieczenia urządzeń uniemożliwiające nieuprawniony dostęp do systemów i podsystemów informatycznych oraz przetwarzania danych. Firma inwestycyjna opracowuje i wdraża wewnętrzne procedury regulujące dostęp do systemów i podsystemów informatycznych firmy inwestycyjnej oraz kontrolę tego dostępu, zapewniające możliwość jego odtworzenia wraz z historią modyfikacji i przetwarzania danych.

3. Firma inwestycyjna jest obowiązana podejmować działania mające na celu zapewnienie ciągłości obsługi oraz pracy urządzeń oraz systemów i podsystemów informatycznych wykorzystywanych w prowadzonej działalności, w szczególności przez:

- 1) przeprowadzanie testów w zakresie prawidłowości działania urządzeń oraz systemów i podsystemów informatycznych w przypadku ich wdrożenia lub modyfikacji, w oparciu o opracowane, wdrożone i stosowane procedury wewnętrzne określające metodologię przeprowadzanych testów;
- 2) monitorowanie w czasie rzeczywistym oraz dokonywanie okresowych przeglądów i ocen wykorzystywanych urządzeń oraz systemów i podsystemów informatycznych w celu identyfikowania i eliminacji potencjalnych lub rzeczywistych zakłóceń;
- 3) zapewnienie wydajności urządzeń oraz systemów i podsystemów informatycznych w stopniu odpowiadającym skali prowadzonej działalności, racjonalnie przewidywalnego wzrostu skali działalności w najbliższym czasie oraz nadzwyczajnych warunków, które mogłyby zakłócić pracę urządzeń oraz systemów i podsystemów informatycznych;
- 4) zapewnienie odpowiednich zasobów kadrowych posiadających stosowne uprawnienia do dostępu do urządzeń oraz systemów i podsystemów, odpowiednie kwalifikacje oraz wystarczającą ilość czasu na realizację obowiązków;
- 5) zabezpieczenie urządzeń oraz systemów i podsystemów informatycznych przed utratą danych spowodowaną awarią zasilania, innymi awariami lub zakłóceniami oraz innymi zdarzeniami losowymi;
- 6) opracowanie i wdrożenie procedur związanych z wykorzystywaniem urządzeń oraz systemów i podsystemów informatycznych oraz procedur w zakresie zapewnienia ciągłości działania i zasad zachowania ciągłości działania w przypadku wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych;
- 7) tworzenie, przynajmniej raz dziennie, kopii baz danych i posiadanie niezbędnych narzędzi umożliwiających odtworzenie i wykorzystanie danych oraz podjęcie pracy urządzeń oraz systemów i podsystemów informatycznych w przypadku awarii lub utraty części lub całości danych w bazach danych na skutek wystąpienia sytuacji nadzwyczajnej;
- 8) przechowywanie kopii baz danych w miejscu, w którym w przypadku awarii lub utraty części lub całości danych w bazach danych na skutek wystąpienia sytuacji nadzwyczajnej nie dojdzie do utraty kopii baz danych.

4. W związku z wykorzystywaniem urządzeń oraz systemów i podsystemów informatycznych w ramach działalności skutkującej wprowadzaniem zleceń do systemu obrotu, firma inwestycyjna w zakresie, w którym nie podlega regulacjom rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/589 z dnia 19 lipca 2016 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających wymogi organizacyjne dla firm inwestycyjnych prowadzących handel algorytmiczny (Dz. Urz. UE L 87 z 31.03.2017, str. 417), jest obowiązana opracować, wdrożyć i stosować odpowiednie rozwiązania zapewniające:

- 1) możliwość automatycznego odrzucania, blokowania lub anulowania wprowadzonych do systemów lub podsystemów zleceń, które nie spełniają wymagań określonych przez przepisy prawa, firmę inwestycyjną lub inny podmiot, w tym spółkę prowadzącą rynek regulowany lub ASO;
- 2) informowanie inspektora nadzoru, o którym mowa w § 24 ust. 4, i kierownika jednostki realizującej funkcję zarządzania ryzykiem albo osoby odpowiedzialnej za wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem, w przypadku zamiaru wykonania lub przekazania w systemach lub podsystemach informatycznych zleceń, które zostały zablokowane lub anulowane;
- 3) zgodność funkcji urządzeń oraz systemów i podsystemów informatycznych z wymaganiami systemów informatycznych podmiotu, do którego kierowane są zlecenia, w szczególności spółki prowadzącej rynek regulowany lub ASO oraz podmiotów prowadzących rozliczenie lub rozrachunek transakcji, których uczestnikiem jest firma inwestycyjna.

5. W przypadku prowadzenia przez firmę inwestycyjną rachunków lub rachunków pieniężnych systemy i podsystemy informatyczne firmy inwestycyjnej powinny gwarantować możliwość tworzenia za okresy nie krótsze niż okresy, w których firma inwestycyjna jest obowiązana do przechowywania danych związanych z prowadzoną działalnością maklerską, odpowiednio historii rachunków, rachunków pieniężnych i rejestrów operacyjnych, zawierającej chronologiczne zestawienie operacji dokonywanych na tych rachunkach lub rejestrach, w szczególności dane dotyczące:

- 1) w odniesieniu do rachunku pieniężnego:
  - a) salda początkowego i końcowego środków pieniężnych za każdy dzień,
  - b) wpłat na rachunek, z uwzględnieniem wpłat dokonanych w formie przelewu, a w szczególności kwot poszczególnych wpłat, daty i opisu operacji oraz dokumentu źródłowego,
  - c) wypłat z rachunku, a w szczególności kwot poszczególnych wypłat, daty i opisu operacji oraz dokumentu źródłowego,

- d) przelewów środków pieniężnych z rachunku, a w szczególności kwot poszczególnych przelewów, daty i opisu operacji oraz dokumentu źródłowego,
  - e) środków z rozliczonych w danym dniu transakcji, a w szczególności kwot rozliczonych środków, daty i opisu operacji oraz dokumentu źródłowego,
  - f) blokady środków pieniężnych w związku ze złożeniem zlecenia kupna instrumentów finansowych, a w szczególności kwot środków objętych blokadą, daty i opisu operacji oraz numeru zlecenia,
  - g) blokady środków pieniężnych ustanowionej w przypadku innym niż wymieniony w lit. f, a w szczególności kwoty środków objętych blokadą,
  - h) zniesienia blokady środków pieniężnych w związku z anulowaniem zlecenia kupna instrumentów finansowych, a w szczególności daty i numeru zlecenia,
  - i) naliczonych odsetek za opóźnienie, a w szczególności daty i opisu operacji;
- 2) w odniesieniu do rachunku papierów wartościowych i rachunku zbiorczego:
- a) salda początkowego i końcowego dla każdego rodzaju instrumentów finansowych za każdy dzień,
  - b) blokady instrumentów finansowych, a w szczególności liczby instrumentów finansowych objętych blokadą, daty i opisu operacji,
  - c) nabycia instrumentów finansowych w drodze wykonania zlecenia kupna w obrocie zorganizowanym, a w szczególności daty i numeru zlecenia oraz liczby instrumentów finansowych,
  - d) nabycia instrumentów finansowych poza obrotem zorganizowanym, a w szczególności liczby instrumentów finansowych, daty zapisania na rachunku i opisu operacji oraz dokumentu źródłowego,
  - e) zbycia instrumentów finansowych w drodze wykonania zlecenia sprzedaży w obrocie zorganizowanym, a w szczególności daty i numeru zlecenia oraz liczby instrumentów finansowych,
  - f) zbycia instrumentów finansowych poza obrotem zorganizowanym, a w szczególności daty i numeru zlecenia oraz liczby instrumentów finansowych,
  - g) przeniesienia instrumentów finansowych na inny rachunek papierów wartościowych lub rachunek zbiorczy należący do tego samego podmiotu, a w szczególności liczby instrumentów finansowych, daty i opisu operacji oraz dokumentu źródłowego.

6. Przepisy ust. 5 pkt 2 stosuje się odpowiednio w przypadku rejestrowania przez firmę inwestycyjną instrumentów finansowych w sposób inny niż na rachunkach papierów wartościowych lub na rachunkach zbiorczych.

7. W przypadku przechowywania instrumentów finansowych systemy i podsystemy informatyczne firmy inwestycyjnej powinny gwarantować możliwość rejestrowania danych umożliwiających identyfikację instrumentów finansowych będących przedmiotem poszczególnych operacji.

8. Przepisów ust. 1–7 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej.

9. Przepisy ust. 1–3 i ust. 5 pkt 2 stosuje się odpowiednio do banku powierniczego, w zakresie systemów informatycznych służących do prowadzenia rachunków.

10. Przepisów ust. 1–7 nie stosuje się, w zakresie prowadzenia ASO lub OTF, do firmy inwestycyjnej prowadzącej ASO lub OTF, do której ma zastosowanie rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/584 z dnia 14 lipca 2016 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających wymogi organizacyjne w zakresie systemów obrotu (Dz. Urz. UE L 87 z 31.03.2017, str. 350), zwane dalej „rozporządzeniem 2017/584”.

§ 22. 1. Celem systemu kontroli wewnętrznej, z uwzględnieniem art. 21 ust. 1 lit. c rozporządzenia 2017/565, jest zapewnienie:

- 1) nadzoru nad przestrzeganiem reguł postępowania w celu przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł;
- 2) badania zgodności działalności firmy inwestycyjnej i czynności wykonywanych w ramach tej działalności przez osoby powiązane z regulacjami rynków, na których działa firma inwestycyjna, regulacjami Krajowego Depozytu, regulacjami innych izb rozliczeniowych oraz izb rozrachunkowych, których uczestnikiem jest firma inwestycyjna, oraz regulacjami izby gospodarczej, o której mowa w art. 92 ustawy, jeśli firma inwestycyjna należy do takiej izby;
- 3) nadzoru nad przepływem informacji poufnych i informacji stanowiących tajemnicę zawodową oraz zabezpieczenia dostępu do nich.

2. Firma inwestycyjna opracowuje i wdraża regulamin kontroli wewnętrznej określający w szczególności:

- 1) rodzaje kontroli wewnętrznej;
- 2) stanowiska osób odpowiedzialnych za wykonywanie poszczególnych rodzajów kontroli wewnętrznej lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za wykonywanie poszczególnych rodzajów takiej kontroli;
- 3) zasady wykonywania poszczególnych rodzajów kontroli wewnętrznej, dokumentowania jej przebiegu i dokonanych ustaleń oraz podjętych w związku z nimi działań.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej, z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Przepisy ust. 1 pkt 1 i 2 stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej prowadzącej działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w formie oddziału.

§ 23. 1. Firma inwestycyjna jest obowiązana określić, wdrożyć i utrzymywać rozwiązania organizacyjne dotyczące sposobu wynagradzania osób oferujących klientom lub potencjalnym klientom sprzedaż krzyżową lub zawierających z tymi klientami lub potencjalnymi klientami umowy sprzedaży krzyżowej mające na celu uwzględnianie najlepiej pojętego interesu klientów, w tym unikanie konfliktu interesów, jaki może powstać w związku ze sprzedażą krzyżową.

2. Rozwiązania, o których mowa w ust. 1, w szczególności korelacja wynagrodzenia podstawowego i wynagrodzenia dodatkowego powinny zapobiegać zachęcaniu osób zatrudnionych do niewłaściwego oferowania lub zawierania umów sprzedaży krzyżowej w szczególności w sytuacji, gdy usługa objęta sprzedażą krzyżową nie może być klientowi świadczona, nie jest klientowi potrzebna lub klient nie zgłosił zamiaru korzystania z tej usługi.

§ 24. 1. Przyjęty przez firmę inwestycyjną system nadzoru zgodności działalności z prawem uwzględnia:

- 1) rodzaj i zakres prowadzonej przez firmę inwestycyjną działalności, w tym działalności maklerskiej, o której mowa w art. 69 ust. 2 i 4 ustawy;
- 2) rozwiązania techniczne i organizacyjne wykorzystywane do prowadzenia działalności maklerskiej;
- 3) liczbę osób wykonujących czynności związane z działalnością maklerską;
- 4) liczbę i kategorie klientów;
- 5) rodzaj instrumentów finansowych, które są przedmiotem działalności maklerskiej;
- 6) ryzyka związane z prowadzoną przez firmę inwestycyjną działalnością, w tym działalnością maklerską, ryzyka związane z modelem biznesowym oraz systemami stosowanymi w prowadzonej przez firmę inwestycyjną działalności.

2. Firma inwestycyjna wydziela w swojej strukturze komórkę do spraw nadzoru zgodności działalności z prawem. W przypadku gdy uzasadnia to rodzaj i zakres działalności prowadzonej przez firmę inwestycyjną, czynności nadzoru zgodności działalności z prawem mogą być wykonywane w ramach stanowiska jednoosobowego. W takim przypadku do stanowiska nadzoru zgodności działalności z prawem stosuje się przepisy rozporządzenia dotyczące komórki do spraw nadzoru zgodności działalności z prawem.

3. W przypadku gdy uzasadniają to okoliczności określone w art. 22 ust. 4 rozporządzenia 2017/565, czynności nadzoru zgodności działalności z prawem może wykonywać członek zarządu.

4. Osoba wykonująca czynności nadzoru zgodności z prawem – w przypadku stanowiska jednoosobowego albo osoba kierująca komórką nadzoru zgodności z prawem (inspektor nadzoru) podlega członkowi zarządu, któremu w odpowiednich regulacjach wewnętrznych firmy inwestycyjnej została przypisana taka kompetencja.

5. W przypadku domu maklerskiego w formie spółki osobowej inspektor nadzoru podlega bezpośrednio komplementariuszom lub wspólnikom, którym przysługuje prawo prowadzenia spraw spółki.

6. W przypadku banku prowadzącego działalność maklerską w formie biura maklerskiego inspektor nadzoru podlega bezpośrednio osobie kierującej biurem maklerskim.

7. W przypadku banku prowadzącego działalność maklerską w formie wyodrębnionej jednostki funkcję inspektora nadzoru pełni, według wyboru tego banku, osoba kierująca wyodrębnioną jednostką, osoba bezpośrednio jej podległa albo osoba kierująca komórką kontroli wewnętrznej banku.

8. Inspektor nadzoru, w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz do roku, sporządza pisemny raport z funkcjonowania systemu nadzoru zgodności działalności z prawem, który zawiera w szczególności:

- 1) ocenę adekwatności i skuteczności przyjętego systemu nadzoru zgodności działalności z prawem w okresie, którego raport dotyczy;

- 2) opis działań podjętych w okresie, którego raport dotyczy, przez komórkę do spraw nadzoru zgodności działalności z prawem w ramach wykonywania obowiązków wraz z odniesieniem do zidentyfikowanych ryzyk związanych z prowadzoną przez firmę inwestycyjną działalnością, w tym związanych z działalnością maklerską, ryzyk związanych z modelem biznesowym oraz systemami stosowanymi w prowadzonej przez firmę inwestycyjną działalności;
- 3) wskazanie środków podjętych lub proponowanych w przypadkach stwierdzenia niezgodności z przepisami prawa regulującymi prowadzenie działalności maklerskiej lub stwierdzenia ryzyka wystąpienia takiej niezgodności;
- 4) opis istotnych zagadnień związanych z funkcjonowaniem systemu nadzoru zgodności działalności z prawem, innych niż określone w pkt 1–3, które wystąpiły od momentu przekazania poprzedniego raportu.

9. Inspektor nadzoru przekazuje raport, o którym mowa w ust. 8, równocześnie:

- 1) członkowi zarządu banku nadzorującemu prowadzenie działalności maklerskiej oraz radzie nadzorczej – w przypadku banku prowadzącego działalność maklerską;
- 2) zarządowi i radzie nadzorczej – w przypadku domu maklerskiego w formie spółki akcyjnej albo spółki z ograniczoną odpowiedzialnością;
- 3) komplementariuszom, którym przysługuje prawo prowadzenia spraw spółki, oraz radzie nadzorczej – w przypadku domu maklerskiego w formie spółki komandytowo-akcyjnej;
- 4) komplementariuszom albo wspólnikom, którym przysługuje prawo prowadzenia spraw spółki – w przypadku domu maklerskiego w formie spółki komandytowej, spółki partnerskiej albo spółki jawnej.

10. Przepisów ust. 1–9 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej.

§ 25. Zasady organizacji i funkcjonowania audytu wewnętrznego określa regulamin audytu wewnętrznego.

§ 26. 1. Firma inwestycyjna zapewnia osobom zaangażowanym zapoznanie się z regulaminami i procedurami wdrożonymi przez firmę inwestycyjną i obowiązującymi w stosunku do tych osób zaangażowanych w związku z wykonywanymi przez nie czynnościami lub pełnionymi funkcjami.

2. Firma inwestycyjna prowadzi książkę procedur zawierającą procedury i regulaminy obowiązujące w tej firmie inwestycyjnej i związane z prowadzoną działalnością maklerską oraz inną działalnością, której możliwość wykonywania jest uzależniona od posiadania statusu firmy inwestycyjnej. W przypadku banku prowadzącego działalność maklerską książka procedur zawiera procedury i regulaminy związane z tą działalnością. Książka procedur może być prowadzona w postaci elektronicznej.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej.

§ 27. 1. Firma inwestycyjna prowadzi rejestr skarg, w którym zamieszcza następujące dane:

- 1) imię i nazwisko lub firmę (nazwę) podmiotu składającego skargę;
- 2) datę złożenia skargi;
- 3) przedmiot skargi;
- 4) środki podjęte w celu rozpatrzenia skargi.

2. Przepis ust. 1 stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej prowadzącej działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w formie oddziału wyłącznie w zakresie skarg odnoszących się do działalności maklerskiej prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 28. 1. Firma inwestycyjna, z zastrzeżeniem § 29 ust. 3, prowadzi dziennik kontroli zewnętrznych zawierający dane dotyczące kontroli przeprowadzanych w tej firmie inwestycyjnej w ciągu danego roku kalendarzowego przez Komisję, Krajowy Depozyt oraz inne podmioty uprawnione do kontrolowania firmy inwestycyjnej na podstawie odrębnych przepisów.

2. W dzienniku kontroli zewnętrznych umieszcza się następujące dane:

- 1) oznaczenie podmiotu kontrolującego;
- 2) zakres kontroli;
- 3) datę rozpoczęcia kontroli;
- 4) datę zakończenia kontroli.

3. Dane, o których mowa w ust. 2 pkt 1–3, podlegają wpisowi do dziennika kontroli zewnętrznych nie później niż w dniu rozpoczęcia kontroli, a dane, o których mowa w ust. 2 pkt 4 – niezwłocznie po uzyskaniu przez firmę inwestycyjną informacji o zakończeniu kontroli.

4. W przypadku kontroli działalności banku prowadzącego działalność maklerską, obejmującej oprócz biura maklerskiego albo wyodrębnionej jednostki banku także inne jednostki organizacyjne banku, kontrolowany umieszcza w dzienniku kontroli zewnętrznych, w części dotyczącej zakresu kontroli, wzmiankę dotyczącą zakresu kontroli dokonywanej w biurze maklerskim albo w wyodrębnionej jednostce banku.

5. Przepisy ust. 1–4 stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej wyłącznie w zakresie kontroli, których przedmiotem jest badanie zgodności prowadzonej działalności maklerskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z warunkami prowadzenia działalności maklerskiej.

§ 29. 1. Firma inwestycyjna, z zastrzeżeniem ust. 3, prowadzi dziennik kontroli wewnętrznych zawierający dane dotyczące kontroli przeprowadzanych w tej firmie inwestycyjnej w ciągu danego roku kalendarzowego.

2. Dziennik kontroli wewnętrznych prowadzi się zgodnie z zasadami określonymi w § 28 ust. 2–4.

3. Firma inwestycyjna może prowadzić dziennik kontroli zawierający dane dotyczące kontroli przeprowadzanych przez podmioty, o których mowa w § 28 ust. 1, oraz dotyczące kontroli wewnętrznych.

4. Przepisy ust. 1–3 stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej wyłącznie w zakresie kontroli, których przedmiotem jest badanie zgodności działalności maklerskiej prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z warunkami prowadzenia działalności maklerskiej.

§ 30. 1. Przepisy § 24 ust. 1–3 i 8, § 26 ust. 2 oraz § 27–29 oraz rozdziału 4 stosuje się odpowiednio do banku powierniczego w zakresie działalności powierniczej prowadzonej przez ten bank. Przepisy § 18, § 22 i § 25 stosuje się odpowiednio do banku powierniczego w zakresie działalności powierniczej prowadzonej przez ten bank, jeżeli:

- 1) systemy i procedury określone w tych przepisach wdrożone przez bank w związku z wykonywanymi przez ten bank czynnościami bankowymi nie obejmują swoim zakresem działalności powierniczej lub
- 2) systemy i procedury określone w tych przepisach wdrożone przez bank w związku z wykonywanymi przez ten bank czynnościami bankowymi nie zapewniają Komisji dostępu do dokumentów i informacji niezbędnych do sprawowania efektywnego nadzoru nad działalnością powierniczą prowadzoną przez ten bank.

2. Obowiązki komórki do spraw nadzoru zgodności działalności z prawem w banku powierniczym mogą być powierzone odpowiedniej komórce banku wykonującej zadania z zakresu nadzoru wewnętrznego.

3. Inspektorem nadzoru w banku powierniczym jest, według wyboru tego banku, osoba kierująca działalnością powierniczą, osoba bezpośrednio jej podległa albo osoba kierująca komórką nadzoru wewnętrznego banku. Raport z funkcjonowania systemu nadzoru zgodności działalności z prawem jest przekazywany równocześnie członkowi zarządu banku nadzorującemu prowadzenie działalności powierniczej oraz radzie nadzorczej.

§ 31. 1. Przepisy § 18, § 19, § 21 ust. 1–4 i 7, § 25–29 oraz rozdziału 4 stosuje się odpowiednio do banku, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy. Przepis § 21 ust. 5 stosuje się odpowiednio do banku, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy, w zakresie środków pieniężnych przechowywanych odrębnie wyłącznie w celu dokonywania rozliczeń w następstwie czynności mających za przedmiot instrumenty finansowe lub związanych z prawami wynikającymi z instrumentów finansowych zapisanych w prowadzonych przez bank, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy, rachunkach lub ewidencjach.

2. W zakresie funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej, systemu nadzoru zgodności działalności z prawem oraz systemu audytu wewnętrznego, do banku, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy, mają zastosowanie odpowiednie przepisy wydane na podstawie art. 9f ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1876, z późn. zm.⁹⁾).

Rozdział 4

Procedury anonimowego zgłaszania naruszeń

§ 32. 1. Firma inwestycyjna opracowuje i wdraża procedury anonimowego zgłaszania przez pracowników naruszeń prawa oraz obowiązujących w firmie inwestycyjnej procedur i standardów etycznych, zwanego dalej „zgłoszeniami naruszeń”.

2. Przez obowiązujące w firmie inwestycyjnej procedury, o których mowa w ust. 1, rozumie się akty wewnętrzne, w tym regulaminy, instrukcje, systemy i rozwiązania przyjęte w danej firmie inwestycyjnej.

3. Firma inwestycyjna zapewnia możliwość zgłaszania naruszeń przez pracowników za pośrednictwem specjalnego, niezależnego i autonomicznego kanału komunikacji.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 2361 i 2491 oraz z 2018 r. poz. 62, 106, 138, 650, 685, 723, 864, 1000 i 1075.

4. Procedury zgłaszania naruszeń określają co najmniej:

- 1) sposób odbierania zgłoszeń naruszeń, w tym zapewniający możliwość odbierania zgłoszeń bez podawania tożsamości przez osobę dokonującą zgłoszenia;
- 2) sposób ochrony osoby dokonującej zgłoszenia naruszenia obejmujący co najmniej ochronę przed działaniami o charakterze represyjnym, dyskryminacją lub innymi rodzajami niesprawiedliwego traktowania;
- 3) sposób ochrony danych osobowych osoby dokonującej zgłoszenia naruszenia oraz osoby, której zarzuca się dokonanie naruszenia;
- 4) rozwiązania pozwalające na zachowanie poufności tożsamości osoby dokonującej zgłoszenia naruszenia, w przypadku gdy osoba ta ujawniła swoją tożsamość lub jej tożsamość jest możliwa do ustalenia;
- 5) organy odpowiedzialne za odbieranie zgłoszeń naruszeń, z tym że w przypadku gdy zgłoszenie dotyczy członka zarządu, powinno być przyjęte przez radę nadzorczą;
- 6) sposób przekazywania członkowi zarządu, o którym mowa w ust. 5, lub radzie nadzorczej oraz pracownikom i jednostkom organizacyjnym, wyznaczonym zgodnie z ust. 6, informacji związanych ze zgłoszeniem naruszenia niezbędnych do prawidłowej weryfikacji tego zgłoszenia, mając na uwadze ograniczenia zakresu przekazywanych informacji ze względu na cele realizowane przez procedurę oraz treść zgłoszenia naruszenia;
- 7) rodzaj i charakter działań następczych podejmowanych na skutek:
  - a) odebrania zgłoszenia naruszenia,
  - b) weryfikacji zgłoszenia naruszenia;
- 8) sposób koordynacji działań, o których mowa w pkt 7;
- 9) termin usunięcia przez firmę inwestycyjną danych osobowych zawartych w zgłoszeniu naruszenia;
- 10) w przypadku pozytywnej weryfikacji zasadności zgłoszenia naruszenia termin powiadomienia przez członka zarządu, o którym mowa w ust. 5, lub radę nadzorczą, w przypadku gdy zgłoszenie naruszenia dotyczy członka zarządu, osoby, której zarzuca się dokonanie naruszenia, o fakcie dokonania zgłoszenia naruszenia oraz przeprowadzonej procedurze weryfikacji zasadności zgłoszenia naruszenia, z zastrzeżeniem zachowania poufności, o której mowa w pkt 4.

5. Zarząd ustala wewnętrzny podział kompetencji, wskazując członka zarządu, który jest odpowiedzialny za bieżące funkcjonowanie procedur zgłaszania naruszeń i do którego są zgłaszane takie naruszenia.

6. Członek zarządu, o którym mowa w ust. 5, lub rada nadzorcza po otrzymaniu zgłoszenia naruszenia wyznacza pracowników bądź jednostki organizacyjne odpowiedzialne za weryfikację zgłoszenia naruszenia oraz podejmowanie i koordynowanie działań następczych. W przypadku gdy jest to uzasadnione wielkością, strukturą i rodzajem prowadzonej działalności, wskazany członek zarządu lub rada nadzorcza może odstąpić od wyznaczania pracowników lub jednostek organizacyjnych.

7. Zarząd jest odpowiedzialny za adekwatność i skuteczność procedury zgłaszania naruszeń.

8. W przypadku negatywnej weryfikacji zasadności zgłoszenia naruszenia i oddalenia podejrzeń w nim zawartych członek zarządu, o którym mowa w ust. 5, lub rada nadzorcza, w przypadku gdy zgłoszenie naruszenia dotyczy członka zarządu, niezwłocznie powiadamia osobę, której zarzucono dokonanie naruszenia, o fakcie zgłoszenia naruszenia oraz przeprowadzonej procedurze weryfikacji zasadności zgłoszenia naruszenia, którego zgłoszenie dotyczyło, z zastrzeżeniem zachowania poufności, o której mowa w ust. 4 pkt 4.

9. W przypadku, o którym mowa w ust. 8, firma inwestycyjna niezwłocznie usuwa ze swoich systemów dane osobowe zawarte w zgłoszeniu naruszenia, pozostawiając w systemach przez okres, o którym mowa w art. 83a ust. 4a ustawy, inne informacje zawarte w zgłoszeniu naruszenia oraz informacje o podjętych działaniach następczych.

10. Członek zarządu, o którym mowa w ust. 5, regularnie, nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy, przekazuje radzie nadzorczej informacje o otrzymanych zgłoszeniach naruszeń, przy czym obowiązek ten uznaje się za spełniony, w przypadku gdy informacje te są zawierane w raporcie, o którym mowa w § 24 ust. 8.

11. Rada nadzorcza w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż raz w roku, ocenia adekwatność i skuteczność procedury zgłaszania naruszeń.

12. Firma inwestycyjna przeprowadza wstępne i regularne szkolenia pracowników firmy inwestycyjnej w zakresie zgłaszania naruszeń, w szczególności obowiązujących w tym zakresie procedur.

13. W przypadku domu maklerskiego działającego w formie spółki osobowej wymogi, o których mowa w ust. 1–12, mają zastosowanie do komplementariuszy lub wspólników, którym przysługuje prawo prowadzenia spraw spółki lub jej reprezentowania zgodnie z przepisami ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1577 oraz z 2018 r. poz. 398 i 650).

14. Przepisy ust. 1–13 stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej prowadzącej działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w formie oddziału wyłącznie w zakresie zgłaszania naruszeń odnoszących się do działalności maklerskiej prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozdział 5

Prowadzenie ewidencji zawieranych transakcji oraz archiwizacji dokumentów i innych nośników informacji sporządzanych w związku z prowadzeniem działalności

§ 33. 1. Firma inwestycyjna przechowuje i archiwizuje co najmniej następujące dokumenty:

- 1) formularze złożonych przez klientów zleceń, zapisów i dyspozycji;
- 2) zawarte z klientami umowy o świadczenie usług maklerskich;
- 3) inne niż wskazane w pkt 2 umowy związane ze świadczonymi przez firmę inwestycyjną usługami maklerskimi;
- 4) dokumenty udzielonych pełnomocnictw;
- 5) inne niż wskazane w pkt 1–4 dokumenty zawierające oświadczenia woli lub wiedzy klienta lub potencjalnego klienta;
- 6) kopie sporządzanych przez firmę inwestycyjną dokumentów zawierających wymagane przepisami rozporządzenia informacje dla klienta lub potencjalnego klienta;
- 7) potwierdzenia zawartych transakcji;
- 8) rejestry sesji;
- 9) dokumenty zawierające informacje, które były podstawą decyzji firmy inwestycyjnej dotyczącej sposobu wykonania danego zlecenia;
- 10) kopie świadectw depozytowych;
- 11) umowy i inne dokumenty związane z prowadzeniem rachunków oraz dokonywaniem rozliczeń;
- 12) kopie raportów związanych z wykonywaniem umowy o świadczenie usług maklerskich.

2. Firma inwestycyjna świadcząca usługi zarządzania portfelami, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych, lub doradztwa inwestycyjnego przechowuje i archiwizuje zawarte umowy, dokumenty udzielonych pełnomocnictw oraz inne dokumenty zawierające oświadczenia woli lub wiedzy klienta lub potencjalnego klienta, formularze wystawionych zleceń, dokumenty zawierające sporządzone analizy lub rekomendacje, jak również dokumenty zawierające opracowane przez firmę inwestycyjną strategie inwestycyjne oraz dokumenty zawierające informacje, które stanowiły podstawę opracowania tych strategii.

3. Firma inwestycyjna prowadząca ASO lub OTF przechowuje i archiwizuje dokumenty związane z organizowaniem danego systemu, w tym zawarte umowy o uczestnictwo w tym systemie, dokumenty związane z dopuszczaniem instrumentów finansowych do obrotu w tym systemie oraz dokumenty zawierające informacje, które firma inwestycyjna jest obowiązana upowszechniać zgodnie z przepisami prawa.

4. Firma inwestycyjna, która wykonuje zlecenia w sposób, o którym mowa w art. 73 ust. 2 ustawy, przechowuje i archiwizuje dokumenty związane z tą usługą, w tym dokumenty zawierające informacje, które taka firma inwestycyjna jest obowiązana upowszechniać.

5. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1–3, dotyczy również związanych ze świadczonymi usługami maklerskimi informacji przekazywanych lub otrzymywanych przez firmę inwestycyjną za pośrednictwem telefonu, telefaksu, modemu lub innych urządzeń technicznych.

6. Dokumenty określone w ust. 1–4 powinny być przechowywane na takim nośniku informacji, na jakim zostały sporządzone lub otrzymane przez firmę inwestycyjną, z zastrzeżeniem ust. 7.

7. Dokumenty sporządzone lub otrzymane przez firmę inwestycyjną za pomocą elektronicznych nośników informacji powinny być przechowywane na nośnikach elektronicznych o charakterze trwałym, umożliwiającym odczytanie treści informacji zawartych w tych dokumentach przez cały okres ich przechowywania, przy czym dokumenty przekazywane przez firmę inwestycyjną klientowi (w dowolnej formie) powinny być tożsame z dokumentami przechowywanymi na nośnikach elektronicznych.

8. Zagraniczna firma inwestycyjna, prowadząca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską bez otwierania oddziału, przechowuje i archiwizuje w szczególności zawarte z klientami umowy o świadczenie usług maklerskich i inne umowy związane ze świadczonymi przez zagraniczną firmę inwestycyjną usługami maklerskimi, dokumenty udzielonych pełnomocnictw, inne dokumenty zawierające oświadczenia woli lub wiedzy klienta lub potencjalnego klienta oraz kopie sporządzonych przez zagraniczną firmę inwestycyjną dokumentów zawierających wymagane przepisami rozporządzenia informacje dla klienta lub potencjalnego klienta. Przepisu ust. 1 nie stosuje się.

§ 34. 1. Dokumenty oraz inne nośniki informacji zawierające dane, które firma inwestycyjna ma obowiązek przechowywać i archiwizować, powinny być przechowywane w sposób uniemożliwiający dostęp do nich osób nieupoważnionych oraz umożliwiający kontrolę dostępu do nich, zapewniającą możliwość jej prześledzenia wraz z historią modyfikacji i przetwarzania danych.

2. Firma inwestycyjna jest obowiązana zapewnić należyte zabezpieczenie pomieszczeń, w których jest prowadzone archiwum, prowadzenie ewidencji korzystania z archiwum oraz wyznaczenie osoby odpowiedzialnej za prowadzenie archiwum.

§ 35. 1. Bank prowadzący działalność maklerską może przechowywać i archiwizować dokumenty lub inne nośniki informacji w pomieszczeniach banku poza biurem maklerskim pod warunkiem wydzielenia archiwum biura maklerskiego z archiwum banku.

2. W przypadku wyodrębnionej jednostki banku dokumenty lub inne nośniki informacji związane z działalnością maklerską są przechowywane i archiwizowane przez ten bank.

§ 36. 1. Bank powierniczy przechowuje i archiwizuje przez okres 5 lat, licząc od pierwszego dnia roku kalendarzowego następującego po roku, w którym ustała umowa banku z klientem, dokumenty pełnomocnictw oraz innych umów zawartych w związku z prowadzeniem rachunków. Bank powierniczy przechowuje i archiwizuje przez okres 5 lat, licząc od dnia sporządzenia lub otrzymania, wszystkie inne dokumenty związane z prowadzeniem rachunków oraz dokonywaniem rozliczeń. Przepisy § 33 ust. 5–7 oraz § 34 stosuje się odpowiednio.

2. Bank powierniczy przechowuje i archiwizuje dokumenty lub inne nośniki informacji związane z działalnością powierniczą w sposób zapewniający wydzielenie ich z archiwum banku.

3. Bank powierniczy może powierzyć przechowywanie i archiwizowanie dokumentów lub innych nośników informacji związanych z działalnością powierniczą podmiotowi zajmującemu się wykonywaniem tego rodzaju czynności w sposób zawodowy.

4. Bank powierniczy zapewnia przechowywanie i archiwizowanie dokumentów lub innych nośników informacji przez podmiot, któremu powierza wykonywanie tych czynności, w sposób uniemożliwiający dostęp osobom nieuprawnionym do treści dokumentów lub innych nośników informacji.

§ 37. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio do banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy.

Rozdział 6

Szczegółowe kryteria w zakresie spełniania przez niektóre osoby wymogów posiadania odpowiedniej wiedzy i kompetencji oraz tryb i warunki postępowania przy dokonywaniu oceny oraz weryfikacji spełniania odpowiednich kryteriów przez te osoby

§ 38. Ilekroć w przepisach niniejszego rozdziału jest mowa o:

- 1) komórce do spraw nadzoru zgodności działalności z prawem – rozumie się przez to funkcję, o której mowa w art. 22 ust. 2 rozporządzenia 2017/565;
- 2) autoryzowanych pracownikach – rozumie się przez to osoby upoważnione przez firmę inwestycyjną do wykonywania czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy, posiadające odpowiednią wiedzę i kompetencje;
- 3) usłudze maklerskiej – rozumie się przez to:
  - a) działalność maklerską, o której mowa w art. 69 ust. 2 i 4 ustawy,
  - b) usługę, o której mowa w art. 69h ust. 1 ustawy, oraz
  - c) usługę, o której mowa w art. 69i ustawy;
- 4) produkcie finansowym – rozumie się przez to:
  - a) instrument finansowy, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy,
  - b) produkt energetyczny będący przedmiotem obrotu hurtowego na OTF, który musi być wykonywany przez dostawcę, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. e ustawy, oraz
  - c) lokaty strukturyzowane, o których mowa w art. 3 pkt 55 ustawy;
- 5) wiedzy – rozumie się przez to wiedzę z zakresu wskazanego odpowiednio w § 41 ust. 1 lub 2 potwierdzoną dokumentem, o którym mowa w § 43 ust. 2;
- 6) doświadczeniu – rozumie się przez to doświadczenie praktyczne zdobyte poprzez wykonywanie w okresach, o których mowa w § 43 ust. 4, wskazanych tam czynności;
- 7) kompetencji – rozumie się przez to umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy zdobytej w wyniku doświadczenia.

§ 39. 1. Firma inwestycyjna jest obowiązana zapewnić, aby autoryzowani pracownicy posiadali adekwatny do zakresu i charakteru wykonywanych czynności poziom wiedzy i kompetencji, pozwalający na przestrzeganie właściwych wymogów prawnych, zaleceń właściwego organu nadzoru, standardów etycznych oraz działanie zgodne z zasadami uczciwego obrotu oraz w najlepiej pojętym interesie klienta.

2. Firma inwestycyjna jest obowiązana uzyskać od osoby, która ma wykonywać czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy, niezbędne dokumenty i informacje w celu ustalenia posiadanego przez tę osobę poziomu wiedzy i kompetencji.

3. W przypadku nieotrzymania dokumentów i informacji, o których mowa w ust. 2, firma inwestycyjna nie dopuszcza osoby do samodzielnego wykonywania czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy.

§ 40. 1. W przypadku nieposiadania odpowiedniej wiedzy lub kompetencji przez osobę, która ma wykonywać czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy, osoba ta może wykonywać te czynności wyłącznie pod nadzorem odpowiedniego autoryzowanego pracownika.

2. Autoryzowany pracownik, o którym mowa w ust. 1, powinien posiadać:

- 1) odpowiednią wiedzę i kompetencje;
- 2) odpowiednie zasoby czasowe, aby móc efektywnie sprawować powierzony mu nadzór.

3. Zakres nadzoru wykonywanego przez autoryzowanego pracownika powinien być dostosowany do zakresu i charakteru czynności, które ma wykonywać osoba, o której mowa w ust. 1, oraz posiadanych przez nią wiedzy i kompetencji.

4. Autoryzowany pracownik, o którym mowa w ust. 1, nadzorujący osobę, o której mowa w ust. 1, ponosi odpowiedzialność za wykonanie przez tę osobę czynności objętych nadzorem w sposób prawidłowy, w tym zgodny z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi firmy inwestycyjnej.

5. W przypadku gdy osoba, o której mowa w ust. 1, pozostająca pod nadzorem sporządza raport odpowiedniości, o którym mowa w art. 83g ust. 3 ustawy, autoryzowany pracownik nadzorujący tę osobę podpisuje ten raport.

6. Osoba, o której mowa w ust. 1, nie może wykonywać czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy, pod nadzorem przez łączny okres dłuższy niż 4 lata.

§ 41. 1. Firma inwestycyjna upoważnia osobę do wykonywania czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 1 ustawy, jako autoryzowanego pracownika, jeżeli posiada ona, w zależności od rodzaju powierzonych obowiązków, odpowiednią wiedzę i kompetencje w zakresie:

- 1) głównych cech, ryzyka i specyfiki produktów finansowych będących przedmiotem usług maklerskich świadczonych przez firmę inwestycyjną, adekwatnie do stopnia ich skomplikowania;
- 2) kosztów i opłat, w tym należności publicznoprawnych, jakie klient może ponieść w związku z nabyciem lub zbyciem albo zawarciem lub rozwiązaniem umowy produktu finansowego bądź też z wykonywaniem na jego rzecz danej usługi maklerskiej;
- 3) cech charakterystycznych oraz zasad świadczenia poszczególnych usług maklerskich przez firmę inwestycyjną;
- 4) funkcjonowania rynku finansowego oraz wpływu wydarzeń zachodzących na tym rynku na wartość lub wycenę produktu finansowego, o którym autoryzowani pracownicy przekazują informacje klientowi lub potencjalnemu klientowi;
- 5) wpływu danych o gospodarce światowej, regionalnej lub narodowej na rynek finansowy lub wartość lub wycenę produktu finansowego, o którym autoryzowani pracownicy przekazują informacje klientowi lub potencjalnemu klientowi;
- 6) różnic pomiędzy wynikami osiąganymi w przeszłości, w związku z inwestowaniem w dany produkt finansowy lub w związku z określonym indeksem finansowym lub ze świadczeniem określonej usługi maklerskiej, a prognozami przyszłych wyników, w tym ograniczeń wynikających z prognozowania wyników;
- 7) problematyki zasad ochrony informacji poufnych i manipulacji na rynku (nadużyć na rynku) oraz przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;
- 8) oceny istotnych danych związanych z produktem finansowym, zawartych w prospekcie emisyjnym, memorandum informacyjnym, sprawozdaniu finansowym, dokumencie zawierającym kluczowe informacje dla inwestorów lub innym dokumencie o podobnym charakterze;
- 9) specyfiki funkcjonowania rynków, na których jest prowadzony obrót produktem finansowym, w tym odpowiednich systemów obrotu instrumentami finansowymi;
- 10) podstawowej znajomości zasad wyceny produktów finansowych będących przedmiotem usług maklerskich.

2. Firma inwestycyjna upoważnia osobę do wykonywania czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 2 ustawy, jako autoryzowanego pracownika, jeżeli posiada ona odpowiednią wiedzę i kompetencje w zakresie:

- 1) elementów wskazanych w ust. 1 pkt 1, 2 i 4–8;
- 2) dokonywania oceny odpowiedniości produktów finansowych będących przedmiotem usługi, o której mowa w art. 69 ust. 2 pkt 5 ustawy, świadczonej przez firmę inwestycyjną na podstawie adekwatnych, wiarygodnych i aktualnych informacji na temat wiedzy, doświadczenia, sytuacji finansowej oraz celów inwestycyjnych klienta;
- 3) możliwości dokonywania zmiany w ocenie odpowiedniości danego produktu finansowego dla klienta, jaka mogłaby ewentualnie zaistnieć od momentu zgromadzenia odpowiednich informacji o kliencie;
- 4) podstawowych zasad zarządzania portfelem produktów finansowych, w tym zasad dywersyfikacji portfela z uwzględnieniem alternatywnych wariantów inwestowania.

§ 42. Za osobę posiadającą odpowiednią wiedzę i kompetencje uznaje się:

- 1) osobę, o której mowa w art. 82a ust. 2 ustawy;
- 2) osobę, która posiada odpowiedni tytuł naukowy lub zawodowy, zgodnie z wykazem określonym w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw instytucji finansowych wydanym na podstawie art. 94 ust. 3 ustawy, w zakresie określonym przez to rozporządzenie.

§ 43. 1. W przypadku gdy osoba, która ma wykonywać czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 ustawy, nie posiada odpowiedniej wiedzy, w celu jej uzyskania firma inwestycyjna kieruje tę osobę na:

- 1) szkolenie organizowane w ramach struktury firmy inwestycyjnej (szkolenie wewnętrzne) lub
- 2) szkolenie organizowane przez właściwy podmiot zewnętrzny (szkolenie zewnętrzne).

2. Ukończenie szkolenia, o którym mowa w ust. 1, powinno zostać potwierdzone dokumentem potwierdzającym pozytywną weryfikację wiedzy z zakresu objętego szkoleniem (certyfikat). Na podstawie takiego certyfikatu firma inwestycyjna uznaje, że pracownik posiada odpowiednią wiedzę do wykonywania czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 ustawy.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy osoba, o której mowa w ust. 1:

- 1) odbędzie szkolenie we własnym zakresie oraz
- 2) uzyska certyfikat, o którym mowa w ust. 2.

4. W przypadku gdy osoba, która ma wykonywać czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 ustawy, nie posiada odpowiedniego doświadczenia:

- 1) w zakresie wykonywania czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 1 ustawy, dotyczących obligacji skarbowych oraz instrumentów finansowych wskazanych w art. 83h ust. 6 ustawy, osoba ta w celu osiągnięcia odpowiedniego poziomu doświadczenia wykonuje czynności pod nadzorem przez okres co najmniej 6 miesięcy;
- 2) w zakresie wykonywania czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 1 ustawy, dotyczących produktów finansowych innych niż wskazane w pkt 1, osoba ta w celu osiągnięcia odpowiedniego poziomu doświadczenia wykonuje czynności pod nadzorem przez okres co najmniej 12 miesięcy;
- 3) w zakresie wykonywania czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 2 ustawy, dotyczących obligacji skarbowych oraz instrumentów finansowych wskazanych w art. 83h ust. 6 ustawy, osoba ta w celu osiągnięcia odpowiedniego poziomu doświadczenia wykonuje czynności pod nadzorem przez okres co najmniej 18 miesięcy;
- 4) w zakresie wykonywania czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 2 ustawy, dotyczących produktów finansowych innych niż wskazane w pkt 3, osoba ta w celu osiągnięcia odpowiedniego poziomu doświadczenia wykonuje czynności pod nadzorem przez okres co najmniej 24 miesięcy.

5. Okresy wykonywania czynności pod nadzorem w różnych firmach inwestycyjnych łączą się, o ile przerwa pomiędzy tymi okresami nie jest dłuższa niż 6 miesięcy.

§ 44. 1. Firma inwestycyjna jest obowiązana w sposób pisemny określić zakres obowiązków i uprawnień autoryzowanych pracowników oraz osób wykonujących czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy, pod ich nadzorem, a w przypadkach gdy jest to uzasadnione skalą, charakterem i zakresem działalności firmy inwestycyjnej, firma inwestycyjna jest obowiązana zapewnić wyodrębnienie organizacyjne autoryzowanych pracowników oraz osób wykonujących pod ich nadzorem czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 1 ustawy, od autoryzowanych pracowników oraz osób wykonujących pod ich nadzorem czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 2 ustawy.

2. Firma inwestycyjna może nie wprowadzać wyodrębnienia organizacyjnego, o którym mowa w ust. 1, jeżeli jest w stanie wykazać, że jego brak nie będzie miał wpływu na prawidłowe wykonywanie czynności przez autoryzowanych pracowników oraz osoby wykonujące czynności pod ich nadzorem oraz nie spowoduje wystąpienia konfliktu interesów.

§ 45. 1. Firma inwestycyjna jest obowiązana zapewnić, aby autoryzowani pracownicy po rozpoczęciu wykonywania czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 ustawy, znali, rozumieli i stosowali przez cały okres ich wykonywania odpowiednie regulacje prawne oraz wewnętrzne regulacje tej firmy inwestycyjnej związane z wykonywanymi czynnościami.

2. W celu realizacji wymogu, o którym mowa w ust. 1, firma inwestycyjna jest obowiązana zapewnić w szczególności:

- 1) regularny udział autoryzowanych pracowników w doskonaleniu zawodowym lub szkoleniach w zakresie zasad i trybu wykonywania usług maklerskich wynikających z przepisów ustawy lub innych ustaw mających zastosowanie do działalności firmy inwestycyjnej, przepisów wydanych na ich podstawie, a także przepisów rozporządzenia 596/2014, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 84, z późn. zm.¹⁰⁾) i rozporządzenia Komisji (UE) nr 1031/2010 z dnia 12 listopada 2010 r. w sprawie harmonogramu, kwestii administracyjnych oraz pozostałych aspektów sprzedaży na aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych na mocy dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie (Dz. Urz. UE L 302 z 18.11.2010, str. 1, z późn. zm.¹¹⁾) lub innych bezpośrednio stosowanych przepisów prawa Unii Europejskiej mających zastosowanie do działalności firmy inwestycyjnej;
- 2) regularny udział autoryzowanych pracowników w szkoleniach dotyczących cech i charakterystyki oferowanych lub wprowadzanych do oferty firmy inwestycyjnej produktów finansowych;
- 3) regularną ocenę wiedzy i kompetencji posiadanych przez autoryzowanych pracowników, w tym również przez monitorowanie sposobu wykonywania czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 ustawy.

§ 46. Firma inwestycyjna zapewnia odpowiednie szkolenia osób zatrudnionych, które są zaangażowane w proces oferowania klientom lub potencjalnym klientom usług maklerskich świadczonych w ramach sprzedaży krzyżowej lub sprzedaży krzyżowej lub zawierania z tymi klientami lub potencjalnymi klientami umów sprzedaży krzyżowej.

§ 47. Firma inwestycyjna w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż raz w roku, jest obowiązana przeprowadzać przegląd wiedzy i kompetencji posiadanych przez autoryzowanych pracowników, uwzględniając ich rozwój i zdobyte doświadczenia oraz wprowadzone zmiany w przepisach prawa mających zastosowanie do wykonywanych przez nich czynności, a w przypadku zaistnienia takiej potrzeby, podejmować działania niezbędne do przestrzegania przez autoryzowanych pracowników wprowadzonych zmian w przepisach prawa bądź uzupełnienia braków wiedzy i kompetencji.

§ 48. 1. Firma inwestycyjna jest obowiązana ustanowić i wdrożyć politykę w zakresie:

- 1) przeprowadzania szkoleń i potwierdzania wiedzy i kompetencji;
- 2) zasad i kryteriów wyboru podmiotu, o którym mowa w § 43 ust. 1 pkt 2.

2. Polityka, o której mowa w ust. 1, zawiera co najmniej:

- 1) określenie środków finansowych oraz zasobów kadrowych przeznaczonych na potrzeby dokonywania weryfikacji wiedzy;
- 2) procedurę i sposoby identyfikacji potrzeb szkoleniowych pracowników będące podstawą kierowania ich na szkolenie, o którym mowa w § 43 ust. 1.

3. Zakres i procedura przeprowadzania szkolenia, o którym mowa w § 43 ust. 1, oraz potwierdzania wiedzy pracowników powinny obejmować co najmniej obszary wskazane odpowiednio w § 41 ust. 1 lub 2. Forma, czas przeznaczony na szkolenie oraz sposób jego przeprowadzenia powinny być dostosowane do zakresu objętego szkoleniem.

4. Potwierdzanie wiedzy pracowników powinno odbywać się w sposób obiektywny, gwarantujący sprawdzenie wiedzy z obszarów wskazanych odpowiednio w § 41 ust. 1 lub 2, przy zachowaniu poufności pytań i anonimowości osób, których wiedza podlega weryfikacji.

¹⁰⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 270 z 15.10.2015, str. 4 oraz Dz. Urz. UE L 175 z 30.06.2016, str. 1.

¹¹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 308 z 24.11.2011, str. 2, Dz. Urz. UE L 234 z 31.08.2012, str. 4, Dz. Urz. UE L 310 z 09.11.2012, str. 19, Dz. Urz. UE L 303 z 14.11.2013, str. 10, Dz. Urz. UE L 56 z 26.02.2014, str. 11 oraz Dz. Urz. UE L 269 z 19.10.2017, str. 13.

5. Polityka, o której mowa w ust. 1, podlega zatwierdzeniu przez komórkę do spraw nadzoru zgodności z prawem i zarząd firmy inwestycyjnej.

6. Firma inwestycyjna jest obowiązana podejmować działania mające na celu utrzymanie oraz pogłębianie przez autoryzowanych pracowników posiadanej wiedzy i kompetencji, w szczególności przez ich uczestnictwo w regularnym doskonaleniu zawodowym lub szkoleniach, a także w szkoleniach wymaganych przed rozpoczęciem oferowania przez firmę inwestycyjną nowych usług maklerskich lub nowych produktów finansowych będących ich przedmiotem.

7. Firma inwestycyjna jest obowiązana podejmować działania, o których mowa w ust. 6, niezależnie od działań, które byłyby podejmowane w następstwie przeglądu, o którym mowa w § 47.

§ 49. Komórka do spraw nadzoru zgodności z prawem ocenia zgodność postępowania firmy inwestycyjnej z przepisami § 38–48. Wyniki oceny są załącznikiem do sprawozdania, o którym mowa w art. 22 ust. 2 lit. c rozporządzenia 2017/565.

§ 50. Przepisy niniejszego rozdziału nie mają zastosowania do osób, które na rzecz firmy inwestycyjnej:

- 1) wyłącznie udzielają klientom lub potencjalnym klientom informacji, gdzie mogą oni zapoznać się z informacjami na temat usług maklerskich świadczonych przez firmę inwestycyjną i produktów finansowych będących ich przedmiotem, lub
- 2) wyłącznie dystrybuują materiały promocyjne i reklamowe dotyczące usług maklerskich świadczonych przez firmę inwestycyjną lub produktów finansowych będących ich przedmiotem, lub
- 3) wyłącznie przekazują na żądanie klienta lub potencjalnego klienta dokumenty dotyczące usług maklerskich świadczonych przez firmę inwestycyjną lub produktów finansowych będących ich przedmiotem, lub
- 4) nie wykonują czynności stanowiących przedmiot usługi maklerskiej i nie mają bezpośredniego kontaktu z klientem lub potencjalnym klientem, w tym również telefonicznie lub przez wykorzystywanie elektronicznych kanałów komunikacji.

§ 51. 1. Przepisy niniejszego rozdziału mają zastosowanie do banku, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy.

2. Firma inwestycyjna powinna zapewnić, że podmiot, z którym zawarła umowę, o której mowa w art. 79 ust. 1 ustawy:

- 1) wykonuje czynności, o których mowa w art. 82a ust. 1 pkt 1 ustawy, przez osoby, które spełniają warunki określone w § 39, § 40 ust. 1–4 i 6, § 41 ust. 1, § 42, § 43 ust. 1–3, ust. 4 pkt 1 i 2 oraz ust. 5;
- 2) dokonuje przeglądów wiedzy i kompetencji oraz szkoleń osób, o których mowa w pkt 1, w zakresie wynikającym z § 44–48.

Rozdział 7

Szczegółowe wymogi dla władz firmy inwestycyjnej i innych osób pełniących kluczowe funkcje

§ 52. Ilekroć w przepisach niniejszego rozdziału jest mowa o:

- 1) kluczowych pracowników – rozumie się przez to pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka domu maklerskiego w rozumieniu art. 110a ust. 1 pkt 4 ustawy, domu maklerskiego wskazanego w art. 83a ust. 6 ustawy oraz zagranicznej osoby prawnej, wymienionych lub określonych zgodnie z zasadami rozporządzenia 604/2014;
- 2) rozporządzeniu 2017/1943 – rozumie się przez to rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/1943 z dnia 14 lipca 2016 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących informacji i wymogów w zakresie udzielania zezwoleń firmom inwestycyjnym (Dz. Urz. UE L 276 z 26.10.2017, str. 4);
- 3) zagranicznej osobie prawnej – rozumie się przez to zagraniczną osobę prawną prowadzącą działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w formie oddziału, o której mowa w art. 115 ust. 1 ustawy.

§ 53. Przepisy rozdziału określają szczegółowe kryteria w zakresie spełniania wymogów, o których mowa w art. 103 ust. 1a, art. 111 ust. 6a, art. 115 ust. 5 ustawy, przez:

- 1) członków zarządów i rad nadzorczych domów maklerskich w rozumieniu art. 95 ust. 1 ustawy;
- 2) osoby wchodzące w skład władz jednostki organizacyjnej banku prowadzącego działalność maklerską, o której mowa w art. 111 ust. 2 pkt 1 ustawy;

- 3) osoby wchodzące w skład władz oddziału zagranicznej osoby prawnej;
- 4) komplementariuszy lub wspólników domu maklerskiego, którym przysługuje prawo prowadzenia spraw spółki lub jej reprezentowania, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych;
- 5) kluczowych pracowników.

§ 54. 1. Dom maklerski przy określaniu kryteriów, jakie powinny spełniać osoby wchodzące w skład zarządu lub rady nadzorczej, powinien uwzględniać rozmiar, wewnętrzną organizację, rodzaj oraz złożoność prowadzonej działalności.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do wymogu posiadania przez osoby wchodzące w skład zarządu lub rady nadzorczej nieposzlakowanej opinii w związku ze sprawowanymi funkcjami oraz niezależności osądu.

§ 55. 1. Dom maklerski jest obowiązany zapewnić spełnienie wymogów określonych w art. 103 ust. 1a ustawy w sposób ciągły (wymóg odpowiedniości).

2. Wymogi, o których mowa w ust. 1, w zakresie posiadania wiedzy, kompetencji i doświadczenia niezbędnych do skutecznego, prawidłowego oraz ostrożnego zarządzania, mają zastosowanie zarówno do poszczególnych osób wchodzących w skład zarządu lub rady nadzorczej domu maklerskiego, jak również do zarządu i rady nadzorczej jako organów kolegialnych.

§ 56. Dom maklerski jest obowiązany określić w formie pisemnej zakres obowiązków oraz wymagane kompetencje dla poszczególnych funkcji w zarządzie lub radzie nadzorczej, jak również określić wymaganą ilość czasu, która powinna zostać poświęcona na ich wykonywanie.

§ 57. 1. Dom maklerski jest obowiązany ustanowić i wdrożyć politykę dotyczącą weryfikacji i wyboru osób wchodzących w skład zarządu oraz rady nadzorczej, w celu oceny spełnienia przez te osoby wymogu odpowiedniości (ocena odpowiedzialności), zarówno w sposób indywidualny, jak i kolegialny.

2. W przypadku domu maklerskiego będącego spółką akcyjną polityka, o której mowa w ust. 1, podlega przyjęciu przez walne zgromadzenie oraz zatwierdzeniu przez zarząd i radę nadzorczą.

3. W przypadku domu maklerskiego będącego spółką z ograniczoną odpowiedzialnością polityka, o której mowa w ust. 1, podlega przyjęciu przez zgromadzenie wspólników oraz zatwierdzeniu przez zarząd i radę nadzorczą, jeżeli została ustanowiona.

4. Dom maklerski, o którym mowa w art. 110a ust. 1 pkt 4 ustawy, oraz dom maklerski, o którym mowa w art. 83a ust. 6 ustawy, obejmują polityką, o której mowa w ust. 1, pracowników kluczowych.

5. Polityka, o której mowa w ust. 1, reguluje w szczególności zakres i tryb przeprowadzania oceny odpowiedzialności, a w przypadku domu maklerskiego, o którym mowa w art. 110a ust. 1 pkt 4 lub art. 83a ust. 6 ustawy, uwzględnia różnorodność w składzie zarządu domu maklerskiego.

6. Polityka, o której mowa w ust. 1, jest jawna dla wszystkich pracowników domu maklerskiego.

§ 58. 1. Dom maklerski jest obowiązany monitorować spełnianie wymogów przez poszczególnych członków zarządu lub rady nadzorczej bądź zarządu lub rady nadzorczej działających w sposób kolegialny oraz w zależności od potrzeb przeprowadzać ocenę odpowiedzialności, o której mowa w § 57 ust. 1.

2. Ocena odpowiedzialności jest przeprowadzana w szczególności, gdy:

- 1) do zarządu lub rady nadzorczej domu maklerskiego powołani mają zostać nowi członkowie;
- 2) wymagania dla danej funkcji członka zarządu lub rady nadzorczej uległy zmianie;
- 3) członek zarządu lub rady nadzorczej ma pełnić nową funkcję w ramach danego organu;
- 4) występują uzasadnione obawy, że dany członek zarządu lub rady nadzorczej bądź zarząd lub rada nadzorcza działająca w sposób kolegialny nie spełnia wymogu odpowiedzialności.

§ 59. Ocena odpowiedzialności osoby, która ma pełnić funkcję członka zarządu lub członka rady nadzorczej domu maklerskiego lub pełni taką funkcję, poza kryteriami, o których mowa w art. 103 ust. 1a ustawy, obejmuje również następujące kryteria:

- 1) zdolności poświęcenia wystarczającej ilości czasu;
- 2) niezależności osądu;
- 3) w odpowiednich przypadkach – ograniczeń w sprawowaniu kilku funkcji jednocześnie.

§ 60. Ocena odpowiedności powinna zostać przeprowadzona w szczególności na podstawie informacji wymienionych w art. 4 lit. a rozporządzenia 2017/1943 oraz uwzględniać dostępne informacje dotyczące:

- 1) niewypłacalności osoby objętej oceną;
- 2) niewypłacalności podmiotu, w którym osoba objęta oceną pełni lub pełniła funkcję w zarządzie lub radzie nadzorczej;
- 3) okoliczności wskazujących, że osoba objęta oceną w sposób nieuzasadniony odmawiała współpracy lub utrudniała współpracę z organami nadzoru;
- 4) innych okoliczności wskazujących na niezachowanie przez osobę objętą oceną wysokich standardów postępowania.

§ 61. Przy ocenie odpowiedności firma inwestycyjna bierze pod uwagę wszelkie interesy finansowe i niefinansowe lub powiązania osoby objętej oceną, w szczególności, czy:

- 1) osoba objęta oceną prowadzi działalność gospodarczą lub utrzymuje bądź utrzymywała w ciągu ostatnich 2 lat relacje biznesowe z którąkolwiek z osób lub instytucji wymienionych w art. 4 lit. a pkt ix rozporządzenia 2017/1943, lub też jest zaangażowana w postępowanie prawne z którąkolwiek z tych osób lub instytucji;
- 2) osoba objęta oceną lub jej krewni w linii prostej, rodzeństwo lub powinowaci mają jakikolwiek interes pozostający w konflikcie z interesem domu maklerskiego, jego podmiotu dominującego lub podmiotów zależnych;
- 3) osoba objęta oceną została lub ma zostać powołana jako reprezentant jednego z akcjonariuszy lub udziałowców domu maklerskiego;
- 4) osoba objęta oceną posiada jakiegokolwiek zobowiązania finansowe wobec domu maklerskiego, jego podmiotu dominującego lub podmiotów zależnych;
- 5) osoba objęta oceną sprawuje lub sprawowała w ciągu ostatnich 2 lat jakiegokolwiek funkcje polityczne, które mogą mieć wpływ lub znaczenie dla prowadzenia działalności przez dom maklerski.

§ 62. W celu przeprowadzenia oceny odpowiedności dom maklerski jest obowiązany zgromadzić oraz zweryfikować następujące dokumenty dotyczące osoby objętej oceną:

- 1) poświadczoną kopię dokumentu tożsamości, zawierającego co najmniej imię, nazwisko, datę i miejsce urodzenia oraz wizerunek;
- 2) życiorys, dokumenty poświadczające wykształcenie, kwalifikacje i doświadczenie zawodowe oraz oświadczenie o aktualnym adresie zamieszkania;
- 3) wypis z Krajowego Rejestru Karnego wydany nie później niż 3 miesiące przed dniem dokonywania oceny, a w przypadku osób, które w okresie 10 lat poprzedzających ten dzień miały miejsce zamieszkania poza Rzeczpospolitą Polską – wydane przez Krajowy Rejestr Karny oraz przez właściwe organy państw, w których osoby te miały w okresie 10 lat poprzedzających dzień dokonywania oceny miejsce zamieszkania;
- 4) oświadczenie o zakończonych ukaraniem postępowaniach administracyjnych i dyscyplinarnych;
- 5) oświadczenie o zakończonych postępowaniach sądowych w sprawach gospodarczych, postępowaniach związanych z likwidacją, upadłością, likwidacją majątku upadłego lub postępowaniem naprawczym, a także informacje o zakończonych postępowaniach związanych z likwidacją, upadłością, likwidacją majątku upadłego lub postępowaniem naprawczym prowadzonych przeciwko podmiotowi, w którym osoba pełni lub pełniła funkcję w organie zarządzającym lub nadzorczo-kontrolnym;
- 6) oświadczenia o toczących się postępowaniach:
  - a) karnych o przestępstwo umyślne przeciwko tej osobie, z wyłączeniem przestępstw ściganych z oskarżenia prywatnego, lub postępowaniach w sprawie o przestępstwo skarbowe, w tym związanych z odpowiedzialnością, o której mowa w przepisach o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary,
  - b) dyscyplinarnych i administracyjnych przeciwko tej osobie o nałożenie kary lub innej sankcji administracyjnej,
  - c) sądowych w sprawach gospodarczych przeciwko tej osobie, postępowaniach związanych z likwidacją, upadłością, likwidacją majątku upadłego lub postępowaniem restrukturyzacyjnym, a także postępowaniach związanych z likwidacją, upadłością, likwidacją majątku upadłego lub postępowaniem restrukturyzacyjnym prowadzonych przeciwko podmiotowi, w którym oceniana osoba pełni lub pełniła funkcję w organie zarządzającym lub nadzorczo-kontrolnym;
- 7) oświadczenie o przypadkach odmowy uzyskania lub cofnięcia jakiegokolwiek zezwolenia lub zgody w związku z wykonywaną lub planowaną działalnością albo pełnieniem funkcji na rynku finansowym, z podaniem przyczyn;

- 8) oświadczenie o przypadkach ustania z inicjatywy pracodawcy lub zleceniodawcy zatrudnienia w jakiegokolwiek formie w instytucji wykonującej działalność na rynku finansowym, wraz z podaniem przyczyn;
- 9) zaświadczenie właściwych organów podatkowych o niezaleganiu w podatkach lub stwierdzające stan zaległości oraz zaświadczenie wydane przez właściwą instytucję ubezpieczeń społecznych o niezaleganiu w opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne, lub też oświadczenie, jeżeli nie ma możliwości otrzymania zaświadczenia;
- 10) oświadczenie zawierające firmy spółek kapitałowych i osobowych, w których osoba ta była lub jest członkiem organów administracyjnych, zarządzających lub nadzorczych, prokurentem albo współnikiem lub akcjonariuszem;
- 11) oświadczenie zawierające nazwy organizacji, których głównym celem działalności nie są cele zarobkowe, w których osoba ta była lub jest członkiem organów administracyjnych, zarządzających lub nadzorczych albo prokurentem;
- 12) oświadczenie o pozostałych pełnionych, na moment oceny, funkcjach w innych podmiotach lub prowadzonej działalności zawodowej, istotnych ze względu na zaangażowanie pod względem ilości poświęcanego czasu;
- 13) opis charakteru obowiązków pełnionych w ramach funkcji, o których mowa w pkt 10–12;
- 14) wypis z rejestru ewidencji działalności gospodarczej bądź innego odpowiedniego rejestru potwierdzającego prowadzenie działalności gospodarczej;
- 15) zobowiązanie do poświęcenia określonego czasu na wypełnianie zadań związanych z pełnioną funkcją w domu maklerskim oraz oświadczenie, że w razie wzmożonej aktywności domu maklerskiego osoba będzie mogła przeznaczyć dodatkowy czas na wypełnianie swoich obowiązków w ramach sprawowanej funkcji.

§ 63. Osoba, która ma pełnić funkcję członka zarządu domu maklerskiego lub pełni taką funkcję, spełnia wymóg posiadania wiedzy, w przypadku gdy:

- 1) posiada wykształcenie w co najmniej jednej dziedzinie wiedzy wskazanej w § 70 lub jest wpisana na listę doradców inwestycyjnych lub maklerów papierów wartościowych;
- 2) wykazuje szczegółową znajomość zagadnień, które są związane z zakresem obowiązków, które mają być przez nią pełnione;
- 3) wykazuje zrozumienie zasad i działalności prowadzonej przez dom maklerski oraz ryzyk z nią związanych.

§ 64. Osoba, która ma pełnić funkcję członka rady nadzorczej domu maklerskiego lub pełni taką funkcję, spełnia wymóg posiadania wiedzy, w przypadku gdy:

- 1) posiada wykształcenie w co najmniej jednej dziedzinie wiedzy wskazanej w § 70 lub jest wpisana na listę doradców inwestycyjnych lub maklerów papierów wartościowych;
- 2) rozumie zasady i działalność prowadzoną przez dom maklerski oraz ryzyka z nią związane, w stopniu który pozwala na efektywne wykonywanie czynności nadzorczych.

§ 65. 1. W ramach oceny odpowiedniości dom maklerski weryfikuje nieposzlakowaną opinię osoby, która ma pełnić funkcję członka zarządu lub członka rady nadzorczej domu maklerskiego lub pełni taką funkcję.

2. Osoba, o której mowa w ust. 1, spełnia wymóg posiadania nieposzlakowanej opinii, w przypadku gdy:

- 1) nie była uznana prawomocnym orzeczeniem za winnego popełnienia przestępstw wskazanych w art. 82 ust. 1 pkt 2 ustawy oraz nie była ukarana w trybie administracyjnym przez właściwy organ nadzoru za naruszenie przepisów wskazanych w tym przepisie;
- 2) nie dopuściła się zachowań rażąco sprzecznych z normami moralnymi, etycznymi oraz prawnymi, które mogłyby wpływać na zaufanie do niej jako członka zarządu lub rady nadzorczej.

§ 66. 1. W ramach oceny odpowiedniości dom maklerski ocenia, czy osoba, która ma pełnić funkcję członka zarządu lub członka rady nadzorczej domu maklerskiego lub pełni taką funkcję, jest w stanie poświęcić sprawowaniu funkcji w tych organach wystarczającą ilość czasu, aby móc zrozumieć działalność prowadzoną przez dom maklerski, ryzyka z nią związane, strategię zarządzania ryzykiem oraz inne aspekty prowadzonej działalności, jak również realizować zadania przypisane do danej funkcji.

2. W ramach oceny odpowiedniości w zakresie możliwości poświęcenia wystarczającej ilości czasu dom maklerski uwzględni w szczególności:

- 1) liczbę oraz rodzaj funkcji sprawowanych w innych podmiotach, niezależnie od tego, czy prowadzą działalność na rynku finansowym czy inną działalność;
- 2) wielkość podmiotu oraz poziom skomplikowania jego działalności, w którym oceniana osoba sprawuje funkcję;

- 3) położenie geograficzne, w którym oceniana osoba sprawuje wykonywane funkcje;
- 4) liczbę funkcji w organizacjach, których głównym celem nie jest cel komercyjny;
- 5) charakter funkcji pełnionych w innych podmiotach, w tym zakres wykonywanych zadań;
- 6) inną działalność zawodową lub polityczną.

§ 67. 1. Odpowiedniość osoby, która ma pełnić funkcję członka zarządu lub członka rady nadzorczej domu maklerskiego lub pełni taką funkcję, obejmuje niezależność jej osądu.

2. Niezależność osądu w przypadku osoby, która ma pełnić funkcję członka zarządu lub pełni taką funkcję, oznacza w szczególności niezależność w podejmowaniu i realizacji przez tę osobę decyzji.

3. Niezależność osądu w przypadku osoby, która ma pełnić funkcję członka rady nadzorczej lub pełni taką funkcję, oznacza w szczególności niezależność w ocenie decyzji podejmowanych przez zarząd.

4. Stwierdzenie w oparciu o odpowiednie przepisy lub w oparciu o dobre praktyki, że osoba, która ma pełnić funkcję członka rady nadzorczej lub pełni taką funkcję, jest niezależna, nie jest równoznaczne ze stwierdzeniem niezależności osądu tego członka rady nadzorczej.

5. Oceniając niezależność osądu osoby, która ma pełnić funkcję członka zarządu lub rady nadzorczej lub pełni taką funkcję, bierze się pod uwagę w szczególności występowanie konfliktu interesów.

§ 68. 1. Dom maklerski jest obowiązany zapewnić spełnienie wymogów określonych w art. 103 ust. 1c i 1d ustawy w sposób ciągły.

2. Dom maklerski w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż raz w roku, jest obowiązany przeprowadzać przegląd liczby funkcji, jakie mogą być pełnione jednocześnie przez członka zarządu lub rady nadzorczej zgodnie z art. 103 ust. 1c ustawy.

3. Dom maklerski jest obowiązany uzyskać od członka zarządu lub rady nadzorczej niezbędne dokumenty i informacje w celu ustalenia liczby funkcji, jakie są pełnione przez tę osobę jednocześnie.

§ 69. 1. W ramach oceny odpowiedniości zarządu domu maklerskiego jako organu kolejalnego ocenie podlega zdolność zarządu do podejmowania decyzji uwzględniających model biznesowy domu maklerskiego, poziom apetytu na ryzyko, strategię działania domu maklerskiego oraz otoczenie rynkowe, w którym dom maklerski prowadzi działalność.

2. W ramach oceny odpowiedniości rady nadzorczej domu maklerskiego jako organu kolejalnego ocenie podlega zdolność rady nadzorczej do analizowania oraz oceny decyzji podejmowanych przez zarząd.

§ 70. Zarząd domu maklerskiego jako całość i rada nadzorcza domu maklerskiego jako całość powinny posiadać wiedzę co najmniej w zakresie:

- 1) istotnych obszarów działalności prowadzonej przez dom maklerski oraz głównych ryzyk, które są z nimi związane;
- 2) rachunkowości i sprawozdawczości finansowej;
- 3) zarządzania ryzykiem;
- 4) zgodności działalności domu maklerskiego z prawem i audytu wewnętrznego;
- 5) technologii i bezpieczeństwa informacyjnego;
- 6) lokalnych, regionalnych lub globalnych rynków – w odpowiednich przypadkach;
- 7) otoczenia regulacyjnego;
- 8) planowania strategicznego;
- 9) zarządzania spółką lub organizacją;
- 10) zarządzania krajowymi lub międzynarodowymi grupami kapitałowymi oraz czynników ryzyka związanych ze strukturą takich grup – w odpowiednich przypadkach.

§ 71. 1. Członkowie zarządu i członkowie rady nadzorczej powinni identyfikować i zgłaszać domowi maklerskiemu wszelkie okoliczności, które mogą powodować konflikt interesów i zagrażać ich niezależnemu osądowi.

2. Członkowie zarządu i członkowie rady nadzorczej powinni wstrzymać się od głosu lub zostać wyłączeni odpowiednio z posiedzenia zarządu lub rady nadzorczej w sprawach, w których dotyczą ich konflikty interesów.

3. Pracownicy kluczowi powinni identyfikować i zgłaszać domowi maklerskiemu, o którym mowa w art. 110a ust. 1 pkt 4 ustawy, lub domowi maklerskiemu wskazanemu w art. 83a ust. 6 ustawy wszelkie okoliczności, które mogą powodować konflikt interesów.

§ 72. 1. Dom maklerski niezwłocznie informuje Komisję o zidentyfikowaniu konfliktu interesów, który może wpłynąć na niezależność osądu członka zarządu lub rady nadzorczej.

2. Bank prowadzący działalność maklerską niezwłocznie informuje Komisję o zidentyfikowaniu konfliktu interesów, który może wpłynąć na niezależność osądu osoby wchodzącej w skład władz jednostki, w ramach której bank prowadzi działalność maklerską.

3. Zagraniczna osoba prawna niezwłocznie informuje Komisję o zidentyfikowaniu konfliktu interesów, który może wpłynąć na niezależność osądu osoby wchodzącej w skład władz oddziału zagranicznej osoby prawnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 73. 1. Dom maklerski niezwłocznie informuje Komisję, jeżeli w wyniku oceny odpowiedności stwierdzone zostanie, że członek zarządu lub rady nadzorczej lub też którykolwiek z tych organów działających kolegiálně przestał spełniać wymóg odpowiedności. Do informacji o wyniku oceny dom maklerski dołącza opis planowanych działań mających na celu doprowadzenie do spełnienia wymogu odpowiedności.

2. O wynikach oceny, o której mowa w ust. 1, dom maklerski niezwłocznie informuje również członka zarządu lub rady nadzorczej, którego ocena ta dotyczy.

3. Dom maklerski, o którym mowa w art. 110a ust. 1 pkt 4 ustawy, oraz dom maklerski, o którym mowa w art. 83a ust. 6 ustawy, niezwłocznie informuje Komisję, jeżeli w wyniku oceny odpowiedności stwierdzone zostanie, że pracownik kluczowy przestał spełniać wymogi odpowiedności. Do informacji o wyniku oceny dom maklerski dołącza opis planowanych działań mających na celu doprowadzenie do spełnienia wymogu odpowiedności.

§ 74. 1. Bank prowadzący działalność maklerską niezwłocznie informuje Komisję, jeżeli w wyniku oceny odpowiedności stwierdzone zostanie, że osoba wchodząca w skład władz jednostki banku, w ramach której jest prowadzona ta działalność, lub władze te kolegiálně przestały spełniać wymóg odpowiedności. Do informacji o wyniku oceny bank dołącza opis planowanych działań mających na celu doprowadzenie do spełnienia wymogu odpowiedności.

2. O wynikach oceny, o której mowa w ust. 1, bank niezwłocznie informuje również osobę, której ocena ta dotyczy.

§ 75. 1. Zagraniczna osoba prawna niezwłocznie informuje Komisję, jeżeli w wyniku oceny odpowiedności stwierdzone zostanie, że osoba wchodząca w skład władz oddziału zagranicznej osoby prawnej lub władze te kolegiálně przestały spełniać wymóg odpowiedności. Do informacji o wyniku oceny zagraniczna osoba prawna dołącza opis planowanych działań mających na celu doprowadzenie do spełnienia wymogu odpowiedności.

2. O wynikach oceny, o której mowa w ust. 1, zagraniczna osoba prawna niezwłocznie informuje również osobę, której ocena ta dotyczy.

§ 76. Ocena odpowiedności, o której mowa w § 57, dotycząca osoby, która ma pełnić funkcję prezesa zarządu lub członka zarządu odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem, jest przeprowadzana przez radę nadzorczą przed złożeniem do Komisji wniosku o wyrażenie zgody, o której mowa w art. 102a ust. 1 ustawy. Dokonując oceny odpowiedności takiej osoby, rada nadzorcza przeprowadza ocenę odpowiedności w stosunku do zarządu jako organu kolegiálního, z uwzględnieniem w składzie zarządu takiej osoby.

§ 77. 1. Dom maklerski jest obowiązany ustanowić i wdrożyć politykę w zakresie utrzymywania i doskonalenia przez członków zarządu i rady nadzorczej wiedzy i kompetencji niezbędnych do należytego wykonywania powierzonych obowiązków.

2. Polityka, o której mowa w ust. 1, zawiera co najmniej:

- 1) wskazanie celów szkoleniowych w przypadku domu maklerskiego, oddzielnie dla zarządu i rady nadzorczej, a w odpowiednich przypadkach oddzielnie dla konkretnych funkcji;
- 2) określenie środków finansowych oraz zasobów kadrowych przeznaczonych na utrzymywanie i doskonalenie wiedzy i kompetencji członków zarządu, rady nadzorczej lub osób wchodzących w skład władz;
- 3) procedurę zgłoszenia przez członka zarządu, rady nadzorczej lub osobę wchodzącą w skład władz potrzeby udziału w procesie szkoleniowym;
- 4) wskazanie sposobów identyfikacji potrzeb szkoleniowych członków zarządu, rady nadzorczej lub osób wchodzących w skład władz.

3. Dom maklerski, o którym mowa w art. 110a ust. 1 pkt 4 ustawy, oraz dom maklerski wskazany w art. 83a ust. 6 ustawy uwzględniają w polityce, o której mowa w ust. 1, utrzymywanie i doskonalenie wiedzy i kompetencji pracowników kluczowych.

4. Polityka, o której mowa w ust. 1, podlega zatwierdzeniu przez zarząd i radę nadzorczą.

§ 78. 1. Polityka różnorodności, o której mowa w art. 110cb ustawy, w składzie zarządu domu maklerskiego, o którym mowa w art. 110a ust. 1 pkt 4 ustawy, oraz domu maklerskiego wskazanego w art. 83a ust. 6 ustawy powinna uwzględniać co najmniej następujące okoliczności:

- 1) wykształcenie i przygotowanie zawodowe członków zarządu;
- 2) wiek członków zarządu;
- 3) płeć członków zarządu;
- 4) miejsce pochodzenia członków zarządu, w szczególności w przypadku domów maklerskich prowadzących działalność maklerską na terytorium innych państw.

2. Uwzględnienie potrzeby różnorodności w składzie zarządu nie może prowadzić do uszczerbku w prawidłowym zarządzaniu domu maklerskiego.

§ 79. 1. Ocena odpowiedności jest przeprowadzana, zgodnie z polityką odpowiedności, przed powołaniem nowego członka w skład zarządu lub rady nadzorczej, z wyjątkiem gdy jej przeprowadzenie po powołaniu nowego członka w skład zarządu lub rady nadzorczej jest uzasadnione wyjątkowymi okolicznościami, w tym potrzebą zapewnienia składu zgodnego z przepisami prawa, w związku z okolicznościami, których nie dało się przewidzieć.

2. W przypadku gdy ocena odpowiedności jest dokonywana po powołaniu nowego członka w skład organu, powinna być ona przeprowadzona niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu miesiąca od powołania.

§ 80. Przed złożeniem wniosku, o którym mowa w art. 103 ust. 1g ustawy, rada nadzorcza powinna ocenić, czy sprawowanie przez członka zarządu lub rady nadzorczej, o których mowa w art. 103 ust. 1d ustawy, jednej dodatkowej funkcji członka rady nadzorczej ponad ograniczenia przewidziane w art. 103 ust. 1d i 1e ustawy nie będzie zagrażało należytemu wykonywaniu przez członka zarządu lub rady nadzorczej powierzonych mu obowiązków w domu maklerskim, biorąc pod uwagę zakres, skalę i złożoność działalności prowadzonej przez dom maklerski.

§ 81. Przepisy § 54–63, § 65–67, § 69, § 70, § 71 ust. 1 i 2 oraz § 79 ust. 1 dotyczące:

- 1) domu maklerskiego – stosuje się odpowiednio do władz jednostki organizacyjnej banku prowadzącego działalność maklerską oraz władz oddziału zagranicznej osoby prawnej, w ramach której działalność maklerska jest wykonywana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) członków zarządu domu maklerskiego – stosuje się odpowiednio do osób, które mają wchodzić w skład władz jednostki organizacyjnej banku prowadzącego działalność maklerską oraz w skład władz oddziału zagranicznej osoby prawnej, w ramach której działalność maklerska jest wykonywana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub wchodzą w skład takich władz.

§ 82. W przypadku domu maklerskiego działającego w formie spółki osobowej przepisy rozdziału odnoszące się do członków zarządu lub zarządu domu maklerskiego mają odpowiednie zastosowanie do osób, które mają zostać komplementariuszami lub wspólnikami domu maklerskiego, którym przysługuje prawo prowadzenia spraw spółki lub jej reprezentowania, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych lub są takimi komplementariuszami lub wspólnikami domu maklerskiego.

Rozdział 8

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 83. 1. Firmy inwestycyjne oraz banki powiernicze prowadzące działalność na podstawie zezwolenia udzielonego przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia dostosują prowadzoną działalność do przepisów rozporządzenia do dnia 21 października 2018 r.

2. Banki, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy, wykonujące w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1–7 ustawy, dostosują prowadzoną działalność do przepisów rozporządzenia do dnia 21 października 2018 r.

§ 84. 1. Za autoryzowanego pracownika uprawnionego do wykonywania czynności, o których mowa w § 43 ust. 4 pkt 1, uznaje się osobę, która przed dniem wejścia w życie rozporządzenia:

- 1) wykonywała przez okres co najmniej 6 miesięcy czynności, o których mowa w § 43 ust. 4 pkt 1, oraz
- 2) otrzymała potwierdzenie kwalifikacji w zakresie wskazanym w § 41 ust. 1, pod warunkiem że potwierdzenie kwalifikacji odbyło się na zasadach wskazanych w § 43 ust. 2 i 3.

2. Za spełniającą kryteria wskazane w ust. 1 uznaje się również osobę, która przez okres co najmniej 2 lat przed dniem wejścia w życie rozporządzenia wykonywała czynności, o których mowa w § 43 ust. 4 pkt 1.

§ 85. 1. Za autoryzowanego pracownika uprawnionego do wykonywania czynności, o których mowa w § 43 ust. 4 pkt 2, uznaje się osobę, która przed dniem wejścia w życie rozporządzenia:

- 1) wykonywała przez okres co najmniej 12 miesięcy czynności, o których mowa w § 43 ust. 4 pkt 2, oraz
- 2) otrzymała potwierdzenie kwalifikacji w zakresie wskazanym w § 41 ust. 1, pod warunkiem że potwierdzenie kwalifikacji odbyło się na zasadach wskazanych w § 43 ust. 2 i 3.

2. Za spełniającą kryteria wskazane w ust. 1 uznaje się również osobę, która przez okres co najmniej 4 lat przed dniem wejścia w życie rozporządzenia wykonywała czynności, o których mowa w § 43 ust. 4 pkt 2.

§ 86. Za autoryzowanego pracownika uprawnionego do wykonywania czynności, o których mowa w § 43 ust. 4 pkt 3, uznaje się osobę, która przed dniem wejścia w życie rozporządzenia:

- 1) wykonywała przez okres co najmniej 18 miesięcy czynności, o których mowa w § 43 ust. 4 pkt 3, oraz
- 2) otrzymała potwierdzenie kwalifikacji w zakresie wskazanym w § 41 ust. 2, pod warunkiem że potwierdzenie kwalifikacji odbyło się na zasadach wskazanych w § 43 ust. 2 i 3.

§ 87. Za autoryzowanego pracownika uprawnionego do wykonywania czynności, o których mowa w § 43 ust. 4 pkt 4, uznaje się osobę, która przed dniem wejścia w życie rozporządzenia:

- 1) przez okres co najmniej 24 miesięcy przed dniem wejścia w życie rozporządzenia wykonywała czynności, o których mowa w § 43 ust. 4 pkt 4, oraz
- 2) otrzymała potwierdzenie kwalifikacji w zakresie wskazanym w § 41 ust. 2, pod warunkiem że potwierdzenie kwalifikacji odbyło się na zasadach wskazanych w § 43 ust. 2 i 3.

§ 88. Dana osoba spełnia warunki wskazane w § 41 ust. 1 lub 2, jeżeli otrzymała ona potwierdzenie wiedzy w zakresie wskazanym odpowiednio w § 41 ust. 1 lub 2, pod warunkiem że potwierdzenie wiedzy odbyło się na zasadach wskazanych w § 43 ust. 2 i 3.

§ 89. Jeżeli na dzień wejścia w życie rozporządzenia dana osoba spełnia odpowiednio do zakresu wykonywanych czynności kryteria wskazane w § 41 i jednocześnie nie spełnia kryteriów, o których mowa w § 43 ust. 4, osoba ta wykonuje czynności pod nadzorem przez taki okres, aby jej łączne doświadczenie spełniło odpowiednio kryteria, o których mowa w § 43 ust. 4.

§ 90. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.¹²⁾

Minister Finansów: *T. Czerwińska*

¹²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 września 2012 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz banków powierniczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 878 oraz z 2016 r. poz. 26), które w zakresie sposobu i warunków przechowywania i rejestrowania instrumentów finansowych oraz prowadzenia rachunków pieniężnych tracił moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 34 pkt 1 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 685), oraz rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych i organizacyjnych dla firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, i banków powierniczych (Dz. U. poz. 855), które utraciło moc z dniem 30 kwietnia 2018 r. zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 791).